

TERÖRİZM VE SÖYLEM: İTALYAN KIZIL TUGAYLAR'IN PROPAGANDA METİNLERİNİN İÇERİK VE SÖYLEM ÇÖZÜMLEMESİ

Alp Cenk ARSLAN*

Öz

Bu araştırma Schmid ve De Graaf'ın "İletişim Olarak Şiddet: İsyancı Terörizm ve Batı Medyası" isimli 1982 tarihli çalışmada ilk olarak ifade ettikleri, daha sonra Schmid'in 2011 tarihinde bir kez daha vurguladığı "terörizmin bir iletişim biçimi olduğu" tanımından yola çıkarak Kızıl Tugaylar terör örgütünün hedef kitlelere verdiği mesajları incelemektedir. Terör örgütleri planladıkları ve uygulamaya koydukları eylemlerle hedef kitlelerini sindirme, ikna etme ve zorlama amacı gütmektedir. Bir terör eyleminin birincil kurbanı veya kurbanları yalnızca araçsal nitelikteyken, esas amaç bu kurbanların yaşadıklarının geniş kitleler tarafından öğrenilerek genel bir korku yaratılmasıdır. Bu çalışmada Kızıl Tugaylar'ın 1978'de İtalya eski başbakanı Aldo Moro'yu kaçırıp alıkoyma eylemi sürecinde kamuoyuna yönelik yayımladıkları dokuz propaganda bildirisinin içerik analizi ve söylem çözümlemesi orijinal İtalyanca metinleri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Çalışma MaxQda programı aracılığıyla içerik analizi ve söylem çözümlemesi yöntemlerine dayanarak yürütülmüştür. Bulgulara göre örgüt, oldukça sert ve müzakereden uzak tonda bir söylem kurgulamış, ideolojik yanı ağır basan söylemle düşmanlaştırdığı aktörleri kötileyip eylemi meşrulaştırmaya gayret göstermiştir. Örgüt, bahsi geçen propaganda bildirilerinde Aldo Moro'yu şahsının ötesinde bir sembol haline getirerek düşmanlaştırmıştı. Böylelikle Moro, İtalya'da örgütün karşı çıktığı birçok kavramın temsilcisi haline getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Çalışmaları, Terörizm, Kızıl Tugaylar, Söylem Analizi, İçerik Analizi.

TERRORISM AND DISCOURSE: CONTENT AND DISCOURSE ANALYSIS OF THE ITALIAN RED BRIGADES' PROPAGANDA TEXTS

Abstract

Based on Schmid and De Graaf's definition of terrorism as a form of communication, first expressed in their 1982 study "Violence as Communication: Insurgent Terrorism and the Western Media" and later reemphasized by Schmid in 2011, this research examines the messages that the Red Brigades terrorist organization sends to target audiences. Terrorist organizations aim to intimidate,

* Dr. Arş. Gör. Polis Akademisi İç Güvenlik Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, alpcenkarslan@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5526-2089>

persuade and coerce their target audiences through the actions they plan and put into practice. While the primary victim or victims of a terrorist act are only instrumental, the main purpose is to create a general fear by making their experiences known to the masses. In this study, the content analysis and discourse analysis of nine propaganda statements in Italian language issued by the Red Brigades to the public during the kidnapping and detention of former Italian Prime Minister Aldo Moro in 1978 were analyzed. The study was conducted through the MaxQda program, based on content analysis and discourse analysis methods. According to the findings, the organization has constructed a very harsh and non-negotiable discourse, and has tried to legitimize the action by vilifying the actors it has antagonized with its ideologically dominant discourse. In the aforementioned propaganda texts, the organization antagonized Aldo Moro by turning him into a symbol beyond his person. In this way, Moro became the representative of many concepts that the organization opposed in Italy.

Keywords: Security Studies, Terrorism, Red Brigades, Discourse Analysis, Content Analysis.

Giriş

Bu araştırma, Schmid ve De Graaf'ın "İletişim Olarak Şiddet: İsyancı Terörizm ve Batı Medyası" isimli 1982 tarihli çalışmada ilk olarak ifade ettikleri, daha sonra Schmid'in 2011 tarihinde bir kez daha vurguladığı terörizmin bir iletişim biçimi olduğu tanımından yola çıkmaktadır (Schmid, 2011, s. 2). Esasen siyasal şiddetin özel bir uygulaması olan terörizm, belirli ideolojik amaçlara ulaşmak için aşırı ölçülere varan şiddet kullanma veya şiddet hedefi olarak tanımlanmaktadır (Mallison ve Mallison, 1975, s. 67). Ancak terörizmin bir iletişim biçimi olduğuna yönelik tanımlama ve kavramsallaştırma, siyasal şiddetin her zaman ilgi çekme talebinde olduğu varsayımından yola çıkmaktadır. Bu ilgi özellikle gerçekleştirilen terör eyleminin birincil ve ikincil tanıkları üzerinden kurgulanmaktadır. Bu haliyle, terörizm iletişimin şiddetli bir biçimi ya da bir şiddet dili olarak tanımlanabilmektedir (McAllister ve Schmid, 2011, s. 246).

Bu açıdan düşünüldüğünde, terör örgütleri planladıkları ve uygulamaya koydukları eylemlerle hedef kitlelerini sindirme, ikna etme ve zorlama amacı gütmektedir. McAllister ve Schmid'e göre, bir terör eyleminin birincil kurbanı veya kurbanları yalnızca araçsal nitelikteyken, esas amaç bu kurbanların yaşadıklarının geniş kitleler tarafından öğrenilerek genel bir korku yaratılmasıdır (2011, s. 246). Terör örgütlerinin bu doğrultuda kullandıkları en önemli araçlar kendi yazılı, görsel ve işitsel propaganda ürünleri olduğu gibi, terör eylemlerini haberleştirip yayan ana akım medya organları dolaylı yoldan da olsa bu kapsamda araçsallaşmaktadır. El Kaide'nin kurucusu Usama Bin Ladin'in 1996 yılında "Allah biliyor, işlerimizi haberlerde göreceksiniz" şeklindeki açıklaması da bu varsayımın doğruluğuna işaret etmektedir (McAllister ve Schmid, 2011, s. 247).

Bu doğrultuda, araştırmada, İtalya'da popüler kültürde Kurşun Yıllar (Anni Di Piombo) olarak adlandırılan 1968-1988 yılları arasındaki radikal sol

ve sağ grupların yarattığı terör döneminde öne çıkan sol örgütlerden Kızıl Tugaylar'ın propaganda yöntemine odaklanılacaktır. Kızıl Tugaylar 1970'li yılların başında eylemlerine başlamış, İtalya'daki ekonomik sıkıntılar ve işsizlik gibi sosyal gerçeklikleri kullanarak bir taban oluşturmayı denemiştir. Terör örgütünün başlıca eylem tarzı ülkedeki siyasetçileri, çeşitli şirketlerin yöneticilerini ve savcılarını kaçırmaya, araç ve mekanları kundaklama olarak gerçekleşirken, propaganda yöntemi olarak ise genellikle ideolojik söylem ağırlıklı manifesto ve bildiriler kullanılmıştır. Örgüt tam anlamıyla 1974 yılında terörist eylemlere başlamış, bu yıl içerisinde İtalyan Sosyal Hareketi (Movimento Sociale Italiano) isimli faşizm ideolojisine sahip partinin genel merkezini basarak iki üyesini öldürmüş, ayrıca İtalyan savcı Mario Sossi'yi kaçırmıştır. Örgüt 1975 yılında yayımladığı manifestosunda ise “devletin kalbine saldırma”yı ana amaç olarak vurgulamıştır (Sundquist, 2010, s. 55). 1976 yılındaki genel seçimlerde İtalyan Komünist Partisi'nin yüzde 34 oy oranına ulaşarak güç kazanması, ayrıca örgütle arasındaki mesafeyi açmaya başlaması örgütün tabanını kaybetmeye başlamasına yol açmıştır (Sönmez, 2019, s. 483). Dolayısıyla Kızıl Tugaylar örgütü, manifestosunda belirttiği amacı uygulamak için daha çok ses getirecek eylemler kurgulama yoluna gitmiştir.

Zira Kızıl Tugaylar örgütü, 16 Mart 1978 tarihinde, İtalya'da daha önce başbakanlık koltuğuna oturan Hristiyan Demokrat Parti lideri Aldo Moro'yu kaçırmış ve yanındaki beş korumasını öldürmüş, bu eylemin etkisi 55 gün sürerek Moro'nun cesedinin bir aracın bagajında bulunduğu 9 Mayıs 1978 tarihine kadar devam etmiştir. Kızıl Tugaylar'ın kamuoyunda bu kadar önemli bir aktörü kaçırpıp öldürmesi güçlü bir etki yaratma arayışında olduklarına işaret etmektedir. Örgüt, bu eylemi gerçekleştirirken ve sonrasında yaşanan süreçte toplam dokuz propaganda bildirisi yayınlamaya kamuoyuyla bir iletişim kurmayı denemiştir. Mevzu bahis bildiriler geçmiş yıllarda özellikle İtalyan kamuoyunda ilgi görmüş, hatta 2012 yılında bildirilerin orijinal baskıları bir müzayedede satışa sunulmuş, bu durum Moro'nun kızı gazeteci Agnese Moro'nun tepkisiyle karşılaşmıştır.

Bu bağlamda çalışmada incelenen dokuz bildiri içerik analizi ve söylem çözümlemesi yöntemlerinden istifade edilerek incelenmiştir. İnceleme sonucunda örgütün müzakereden uzak tonda ve ideolojik yanı ağır basan bir söylem kurguladığı tespit edilmiş, böylece Aldo Moro'yu düşmanlaştırma ve eylemi meşrulaştırma dinamikleri tespit edilmiştir.

Kızıl Tugaylar ve bahsi geçen eylem sürecinde uyguladığı söylem stratejisini vaka olarak ele alan bu çalışmayla terör örgütlerinin gerçekleştirdiği eylemler neticesinde medyayı kullanarak verdiği mesajların açık ve örtük anlamları daha iyi analiz edilebilecektir. Dolayısıyla, araştırmanın ana sorusu; “Terörist örgütler eylemleri ve propaganda kanalları üzerinden kamuoyuyla nasıl iletişim kurmaktadır?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmada bu soruya dayanarak yanıt aranacak ikincil sorular şu şekildedir;

- Terörizm, psikolojik operasyon ve iletişim alanları arasında nasıl bir ilişki vardır ve bu ilişkinin mahiyeti nedir?
- Terör örgütleri kamuoyuyla kurdukları iletişim kapsamında, terör eylemlerini nasıl meşrulaştırmaktadır?
- Kızıl Tugaylar Örgütünün Aldo Moro'nun alıkonması eylemi sürecinde uyguladığı iletişim stratejisinin ana temaları ve özellikleri nelerdir?

Araştırma kapsamında İtalyanca orijinalleri üzerinden içerik ve söylem çözümlemesi yapılan toplam dokuz bildiri, Aldo Moro'nun alıkonması sürecinde yayımlanan bildirilerdir. Bu nedenle çalışma kapsamında araştırma nesnesi olarak bahsi geçen propaganda bildirilerinin kullanılması tercih edilmiştir. Bir örgüt tarafından eylem ve söylemin koordinasyonuna odaklanan, bu nedenle eylem sürecinde yayımlanan bildirilerin çözümlenmesi tercih edilen bu çalışma kapsamında yer alan bildirilerin numaraları ve tarihleri ise şu şekildedir: Bildiri 1: 18 Mart 1978, Bildiri 2: 25 Mart 1978, Bildiri 3: 29 Mart 1978, Bildiri 4: 4 Nisan 1978, Bildiri 5: 10 Nisan 1978, Bildiri 6: 15 Nisan 1978, Bildiri 7: 20 Nisan 1978, Bildiri 8: 24 Nisan 1978, Bildiri 9: 5 Mayıs 1978 (archivio900, 2006).

Araştırmanın ilk safhasında ana temayla ilgili siyasal şiddet ve terör, terörist örgütlerin propaganda faaliyetleri, terörist örgütlerin psikolojik operasyon yöntemleri başlıkları hakkında literatür taraması yapılacak, bu taramanın sonunda ortaya çıkan bulgular analitik bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Sonraki aşamada vaka incelemesi yöntemi izlenecek, merkeze alınan Kızıl Tugay'ların 1978 Mart'ında Aldo Moro'yu alıkoyması ve ardından infaz etmeleri olayı incelenecektir. Örnek vakanın tarihsel ayrıntıları, dönemin kapsamlı bağlamıyla birlikte değerlendirilerek açıklanacaktır. Ardından, örgütün 18 Mart – 5 Mayıs 1978 tarihleri arasında anılan eylemi odağa alan ve “basın bildirisi” (comunicato) olarak isimlendirilen dokuz adet propaganda bildirisi içerik analizi ve söylem çözümlemesi yöntemleriyle değerlendirilecektir. Bu değerlendirme, Saussure, Schulz ve Van Dijk'ın manipülasyon araştırması ve söylem analizine yönelik yöntemsel önerileri doğrultusunda söylemsel, bilişsel ve toplumsal bağlamda yayınların tonu ve içerik temaları belirlenip bir tablo oluşturularak yapılacaktır. Sonuç bölümünde ise bulgular analitik bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Bu çalışmada kullanılacak söylem çözümlemesi yöntemini açıklamadan önce söylem kavramına değinmek yerinde olacaktır. İçinde yaşadığımız dünyanın giderek karmaşık ve kaotik bir hale gelmesi, dolayısıyla belirsizliğin ve açıklanmaya muhtaç olguların yaygınlığı söylemi bir açıklama biçimi olarak öne çıkarmaktadır. Sözen'e göre dünya artık söylemin önemini artıran bir dünyadır (1999, s. 35). Sözen söylemi bir

meta-eylem olarak tanımlanmaktadır. Ona göre söylem, ideoloji, bilgi ve gücün değiş tokuşu ile eyleme dönüşen dile dair bir süreçtir.

Van Dijk'a göre ise söylem, iktidar kavramıyla oldukça ilişkilidir ve insanları kontrol etmenin yolu söylemi de kontrol etmekten geçmektedir. Bunun en temel sebebi insanların bilgi ve ideolojiyi söylem üzerinden içselleştirmeleridir. Dolayısıyla, iktidarı uygulama pratiği kitlenin zihninin kontrol edilmesiyle sağlanmaktadır (Van Dijk, 2010, s. 12). Van Dijk'ın bir başka önemli vurgusu ise söylemi çevreleyen bağlama dairdir. Zira aynı söylemin farklı bağlamlarda farklı anlamlara gelebileceği ve ona dair yorumlamanın da farklılaşabileceği bir gerçektir. Bu nedenle vurgulanması gereken noktalardan birisi de iktidarın uygulanmasında söylemin yanında bağlamın da kontrol edilmesinin önemli bir gereklilik olduğudur (Van Dijk, 2010, s. 14).

Söylem çözümlemesi veya analizi sözlü ve yazılı iletişimle oluşan anlamlı çıktılardan sosyal ve kültürel bağlamlar üzerinden sistematik bir şekilde yorumlandığı bir araştırma yöntemi olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada dikkate aldığımız Van Dijk'ın eleştirel söylem analizi kendisinin söylem üzerine yaptığı tanımlamalarla eşgüdümlüdür. Eleştirel söylem analizi, iktidar, hegemonya, ideoloji, ayrımcılık ve sosyal düzen gibi temaları vurgulamaktadır. Bu yöntem aktörler arasındaki güç ilişkileri, kimlik ve aidiyet ve ideolojilerin dilin aracılığıyla toplumsal düzene ne şekilde yansdığı üzerinden değerlendirir (Van Dijk, 2003).

Eleştirel söylem analizine yönelik Van Dijk'ın aktardığı ana ilkeler ise şu şekilde sıralanabilir: söylemin sosyal sorunlara işaret etmesi, iktidar ilişkilerinin tutarsızlığı, söylemin kültürü ve toplumu oluşturması, söylemin ideolojik bir kavram olması, söylemin tarihi, söylemin metin veya dil ile toplum arasındaki araç olması, söylemin analizinin yorumlayıcı olması gerektiği, söylemin toplumsal eylemlerin bir biçimi olduğu gerçeği.

Eleştirel söylem analizinin amaçları ise Van Dijk tarafından şu şekilde belirlenmektedir: diğer araştırma yöntemleri tarafından kabul görmek için vaka analizinde diğer yöntemlerden iyi olmak, paradigmlar ve üsluplar yerine politik ve toplumsal sorunlara odaklanmak, interdisipliner bir özellik göstermek, söylem yapılarını tanımlamakla sınırlı kalmayıp onları sosyal yapıya dayalı olarak açıklamak, toplum içindeki iktidar ilişkilerinin meşrulaştırılması ve yeniden üretimi üzerine odaklanmak (Van Dijk, 2003; 2010, s. 11).

Söylem çözümlemesinin söylemsel ve toplumsal düzeylerinin dışında bilişsel düzey de Van Dijk'ın vurguladığı bir noktadır. Van Dijk'a göre medya organlarının ürünleri iktidarı ve ideolojiyi yeniden üretmektedir. Bilişsel yapılanma bireye özgü olmamakla birlikte bireyin çevresindeki gerçekliğin koşullarının, birey tarafından seçilerek kodlanmasıyla ilgilidir. Böylelikle bireyin zihninde ideoloji yeniden üretilmekte ve ben ve öteki gibi ayrımlar rasyonel bir hale gelmektedir (Karaduman, 2017, s. 33). Özetle yapılacak analizin söylemsel, bilişsel ve

toplumsal açılardan değerlendirilmesi bütüncül bir yaklaşımın sağlanması adına önem arz etmektedir (Van Dijk, 1993, s. 110).

Son olarak Van Dijk'ın eleştirel söylem analizi modelinde vurguladığı ve bu çalışmanın söylem çözümlemesi bölümünde uygulanacak olan yaklaşım “ideolojik kare” yaklaşımıdır. Buna göre değerlendirmenin dört ilkesi şu şekilde ortaya çıkmaktadır: “bizim hakkımızda olumlu şeyleri vurgula”, “onlar hakkında olumsuz şeyleri vurgula”, “bizim hakkımızda olumsuz şeyleri vurgulama”, “onlar hakkında olumlu şeyleri vurgulama” (Van Dijk, 2003, s. 57).

Bu çalışmada içerik analizi ve söylem çözümlemesi bir arada kullanılacak, Kızıl Tugaylar örgütünün belirlenen propaganda bildirilerinin nicel içerik analizi sunulduktan sonra söylem çözümlemesi yapılacaktır. Detaylı bir şekilde aktarmak gerekirse, araştırma için öncelikle Kızıl Tugaylar terör örgütünün Aldo Moro'nun alıkonması sürecinde kamuoyuyla paylaştıkları İtalyanca toplam dokuz propaganda bildirisi MaxQda nitel veri analiz programına yüklenmiş, içerik analizi yapılabilmesi için 471 kısmın kodlanmasından oluşan bir kod sistemi oluşturulmuş ve bu kodların ilişkileri, yakınlıkları ve kesişimleri analiz edilmiştir. Kodlama hem otomatik kodlama sistemine yüklenen anahtar kelimelerle yapılmış hem de bildirilerin üzerinden titizlikle geçilerek manuel olarak yapılmıştır. Böylelikle kodlamanın metodolojik açıdan sağlıklı yapılabilmesi amaçlanırken, örgütün kelime ve cümle gruplarına hangi anlamı yüklediği tespit edilmiştir. Kod sistemi ve kategorizasyon oluşturulurken Van Dijk'ın aktardığı, yukarıda belirtilen “ideolojik kare” yaklaşımı benimsenmiştir. Aynı zamanda kodlar ideolojik, iktisadi ve iletişim tonu yaklaşımlarıyla belirlenmiştir.

1. TERÖR ÖRGÜTLERİNİN İLETİŞİM STRATEJİLERİ

Terör örgütlerinin söylem stratejileri eylemsel veya dönemselsel şartlara göre örtük ya da açık olabilmektedir. Aynı şekilde bu söylemler parçalara ayrılarak incelendiğinde siyasal mesaj verme motivasyonu ve silahlı eylemlerin propagandasının yapılması öne çıkmaktadır. Terör örgütlerinin iletişim kullanımının bir diğer önemli boyutu ise hedef kitlelerini belirlemelerine yöneliktir. Zira daraltılmış bir hedef kitle örgütün silahlı kadrolarına kazandırılacak yeni “elemanlar”ı kapsarken, daha geniş bir hedef kitle siyasal mesaj verilmesi uygun görülen geniş toplum kesimlerini içerebilir. İlkini etkilemek üzere kurgulanan içerik silahlı eylemlerin propagandasına yönelik söylem olabileceken, ikincisine uygun içerik ideolojik mesajlardan şekillenebilmektedir.

Bir terör örgütünün söylem çözümlemesi çalışılmadan önce terör örgütlerinin hangi iletişim stratejilerinden yararlandıkları üzerine bugüne kadar yapılan çalışmaların incelenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmanın literatür taraması kısmında hem terör örgütleri ve iletişim stratejilerini

inceleyen çalışmalara, hem de Kızıl Tugaylar özelinde yürütülen çalışmalara odaklanılmıştır.

Öncelikle, literatürde bir araştırma yapıldığında görülmektedir ki, terörizmin araştırılmasında en önemli gerekliliklerden birisi araştırmacının kriminolojiyle ilgili kategorizasyona hâkim olmasıdır. Her ne kadar siyasal şiddet ve terörizmin sivil akademik çevrelerce araştırılması terörle mücadele stratejilerinin geliştirilmesi adına önemli bir açılım olsa da, araştırmacının konuyla ilgili teknik bilgiye hakim olması oldukça önemli bir önkoşuldur. Aksi takdirde hedeflenen sivilleşme analitik niteliği düşük araştırma çıktılarına sebep olmakta, böylece arzu edilmeyen bir çarpıtma yaşanmaktadır. Siyasal şiddetin akademik bir başlık olarak incelenmesi kriminolojik düşünme ve kriminolojiyle ilgili kategorizasyona hâkim olma yetilerini gerektirmektedir (Ruggiero, 2005). Dolayısıyla terörizm ve söylem kavramlarının bir arada kullanıldığı bu çalışmada içerik analizi ve söylem çözümlemesi tekniklerinden istifade edilirken, teknik kategorizasyon titiz bir şekilde takip edilmiştir.

Kriz yönetiminin analizine daha eleştirel bir yaklaşım öneren Hart'ın çalışması (1993), politik ve örgütsel sembolizm üzerine araştırmacının literatüre katkı sağlayacağını savunmuştur. Çalışmada sembolik eylem bağlamında, krizlerin politika yapımcılar ve diğer kriz aktörleri için gerektirdiği fırsat alanlarına dikkat çekilmiştir. Bu fırsatlardan yararlanmak için, karar alıcı elitlerin mevcut durumun tanımlanmasına ve alternatif yorumları seçici olarak gizlenmesine nüfuz etmesi önemlidir (Çinkara, 2023). Çalışmada “kriz işleme cihazı”nın sembolik üç tipi, çerçeveleme, ritüelleştirme ve maskeleyme olarak belirtilmiştir. İçerik analizi ve söylem çözümlemesinin terör örgütü yayınlarının incelenmesindeki kullanımını da politik ve örgütsel sembolizme hakim olmayı gerektirmektedir.

Briziarelli ve Guillem, Gramsci'yi Diriltmek: Kriz, İletişim ve Değişim isimli çalışmalarında ise İtalyan sosyalist düşünür Antonio Gramsci'nin iletişim anlayışını incelemiştir (2016). Gramsci'ye göre dil ve dünya birbirlerini şekillendirmektedir. Dil, üretimin sosyal organizasyonuna dayanan ve aynı zamanda onu değiştiren maddi bir üretken güçtür. Bu dünyayı etkileme yeteneği, dili, ideolojide de olduğu gibi, dünyayı anlama noktasında bir grup ve sınıf anlayışıyla özdeş kılmaktadır. Özetle her dil, dünyaya dair bütüncü bir anlayışı, dolayısıyla da bir ideolojiyi temsil etmektedir (Briziarelli ve Guillem, 2016, s. 42). Birden fazla sosyal grubun yaşadığı bir toplumda, birden fazla dil ve ideoloji özdeş oldukları toplum vizyonunu savunmak için birbirleriyle rekabet etmektedir. Esasen, bu dil ve ideolojiler sosyal açıdan organize edilmiş üretken yapı içerisindeki konumlarına dayanarak etkileşime girmektedir. Böylelikle belirli bir sınıf veya grup iktidarı ele geçirdiğinde dahi linguistik çevreler birbirleriyle etkileşimini devam ettirmektedir. Ancak bu etkileşim asimetrik şekilde gelişmektedir (Briziarelli ve Guillem, 2016, s. 43).

Briziarelli 2014 tarihli çalışmasında ise Kızıl Tugaylar örgütünü “söylemsel şiddet” kapsamında değerlendirmiştir. Çalışmaya göre Kızıl Tugaylar’ın ideolojik amaçları doğrultusunda ürettikleri dil çoğunluk için tanınabilir, bazıları tarafından yakınsanabilir, çok küçük bir kitle tarafında yankı uyandırabilir özelliktedir (Briziarelli, 2014, s. 15). Örgütün dili üzerine küçük bir örnek Aldo Moro’nun öldürülmesinden birkaç gün sonra Torino Mahkemesi’nin örgütün kurucularından Renato Curcio ve Alberto Franceschini hakkında terörü övme nedeniyle verdiği 18 aylık hapis cezasıdır. Bu karara konu olan söylem, Curcio ve Franceschini’nin Moro’nun öldürülmesini “devrimci adaletin bir eylemi, sınıflara bölünmüş toplumda insanlığın mümkün olan en yüce eylemi” olarak tanımlamaları olmuştur. Elbette, medya Moro’nun ölümüyle sarsılan bir sosyal ve politik ortamda bu ifadeleri haber değeri taşıyor nitelikte görerek öne çıkarmıştır. Bu ifadeler neredeyse tüm gazetelerin manşetinde büyük puntolarla yer almıştır (Briziarelli, 2014, s. 17).

Dünyanın giderek daha karmaşık bir hal aldığı göz önünde bulundurulduğunda ekonomik ve siyasal sorun noktalarının siyasal şiddetle buluşması, dolayısıyla terör biçimindeki şiddetin ortaya çıkması tarihsel bir bakış açısı gerektirmektedir. Sundquist Kızıl Tugaylar’ın gelişim dinamiklerini ve toplumda yarattığı etkileri bir vaka analizi olarak incelemiş, politika yapımcıların terörle mücadele stratejilerine katkı sağlamayı hedeflemiştir (2010).

Sundquist, Kızıl Tugaylar’ın Aldo Moro’yu kaçırdıkları eyleme kadar İtalyan devleti tarafından ulusal seviyede bir tehdit olarak görülmediğini ifade etmektedir. Esasen, kontr-terör eylemleri örgütün kurucularını önceki yıllarda etkisiz hale getirmiştir. Bu durum, örgütte yeniden bir organizasyona yol açmış, yeni liderlik daha küçük, ancak şiddeti bir sonraki seviyeye taşımaktan çekinmeyecek kararlılıkta bir grubun eline geçmiştir (Sundquist, 2010, s. 59).

Kızıl Tugaylar, faaliyet gösterdikleri zaman içerisinde kendi ideolojik ve sosyal amaçlarından kopuk hale gelmiş enerjisini yalnızca militan devşirme, gizliliği sürdürme ve güç kazanma konularına harcar hale gelmiştir (Ruggiero, 2005, s. 301). Örgüt, süreç içinde askeri teknikleri kendisini öne çıkarabilmenin yegâne yöntemi olarak benimsemiştir. Bu da örgütü sosyal dinamiklerden kopuk bir hale indirgemıştır. Hatta örgüt, çoğu silahlı eyleminde hedefi askeri gücünü betimleyecek sembolik kapasitesini öne çıkarmaya yarayacak şekilde seçmiştir.

Kızıl Tugaylar’ı daha iyi algılayabilmek için örgütün kimliği ve “etik kodları” iyi anlaşılmalıdır. Jamieson’ın çalışması (1990) Kızıl Tugaylar’ı sosyal, varoluşsal ve hayatını idame ettirme fazlalarıyla değerlendirmiştir. Jamieson’a göre erken 1970’li yılların sosyal ve politik iklimi Kızıl Tugaylar’da yanılıcı bir güvenlik hissiyatı doğmasına sebep olmuş ve İtalyan devletine saldırı düzenleyecek bir özgüven yaratmıştır. Örgüt, yarattığı şiddetin seviyesi arttıkça sosyal tabanından kopuk hale gelmiş, bu durum örgütte illüzyona ve siyasal yabancılaşmaya dayalı bir

öz kimlik yaratmıştır. Dolayısıyla örgütün silahlı eylemleri de mit ve sembollere dayanan varoluşsal bir soyutlamaya indirgenmiştir. Sonuç itibariyle 1980'li yıllara gelindiğinde, örgütün kendi tabanından kopması, bağlama yabancılaşması, toplum tarafından reddi ve devletin mücadele stratejisinin gelişmesiyle birlikte Kızıl Tugaylar tamamen bir hayatta kalma mücadelesi verme sürecine girmiştir. Burada vurgulanması gereken ana husus sosyal yabancılaşmayla birlikte örgütün moral gücünün yozlaşmış olmasıdır (Jamieson, 1990).

Kızıl Tugaylar İtalya'da kalıcı bir etki de bırakmıştır. İtalya'nın Kızıl Tugaylar'la mücadele stratejileri yalnızca örgütü yok etmekle kalmamış, örgütün serpiştiği şartları da ortadan kaldırmıştır. Ancak örgüt belirli dönemlerde bazı “geri dönüş eylemleri” gerçekleştirmeyi de başarmıştır. Nardini'ye göre İtalya'da, 1970'lerin şiddeti ve ölçeği kadar olmasa da hala Kızıl Tugaylar'ın eylem düzenleme ihtimali bulunmaktadır (2014).

Kızıl Tugaylar'ın özellikle Aldo Moro'nun alıkonması sürecinde yayımladıkları bildirimlerde Çokuluslu Şirketlerin Emperyalist Devleti (ÇUŞED) olarak tanımladıkları aktörler özellikle İtalya kuzeyinde Milano, Cenova ve Torino gibi şehirlerde faaliyet gösteren Pirelli, IBM ve SIT Siemens gibi şirketlerdir (Jamieson, 1989, ss. 75-76). 1970 yılında Pirelli'nin çok sayıda işçiyi işten çıkarması, halihazırda işsizlik oranlarının yüksek olduğu İtalya'da Kızıl Tugaylar için bir fırsat yaratmıştır. Devam eden dönemde Kızıl Tugaylar Pirelli yöneticilerinin park halindeki arabalarının yakılması gibi eylemler düzenlemiş, saldırılar 1971 yılında da sürmüştür. Aynı şekilde örgüt, ilk insan kaçırma eylemini Milano'da, 1972 Mart'ında yine çokuluslu şirketlerden SIT Siemens'in direktörlerinden Idalgo Macchiarini'yi alıkoyarak gerçekleştirmiştir. İlerleyen yıllarda örgüt, sosyo-ekonomik faktörleri kendi varlığını meşrulaştırma fırsatı olarak görmüş, 1972-1973 yıllarında Torino'daki FIAT fabrikasını eleman devşirme ve sempatizan toplama hedefi olarak seçmiştir. Bu girişimin ardındaki motivasyon FIAT fabrikasındaki işçilerin çoğunlukla İtalya güneyinden gelen dar gelirli göçmenler olması ve yoğun şekilde politikleşmeleri olarak belirlemiştir (Jamieson, 1989, s. 77).

Jach-Chrzaszcz, Amerikan akademisyen David Charles Rapoport'un Terörizm Dalgaları anlayışı temelinde Üçüncü Dalga Terörizm'in karşılaştırmalı bir analizini yapmıştır (2018). Jach-Chrzaszcz çalışmasında “Yeni Sol dalga” olarak adlandırılan dönemdeki siyasal gelişmeler üzerinden Almanya ve İtalya'daki terör olayları ve örgütleri karşılaştırmış, İtalya'da Kızıl Tugaylar örgütünün orijinal tekniklerine vurgu yapmıştır. Bu orijinal teknikler ise özellikle propaganda ve algı stratejisi odağında kendisini göstermiştir.

Bir terör örgütünün söylem stratejisini incelemek sistematik bir bakış açısı ve eleştirel söylem analizi anlayışını gerektirmektedir. Bizim de vurguladığımız gibi terörizm olgusu bağlam, dil ve kültür açılarından

değerlendirilmedikçe tam anlamıyla kavranamamaktadır (Bartolucci ve Gallo, 2013).

Terör örgütlerinin propaganda ürünleri örtük veya açık olmaları ya da siyasal veya silahlı boyut gibi farklı içerikler içermeleri açısından incelenmelidir. Bu hassasiyetin temel sebebi propaganda ürünlerinin hedef kitlelerindeki ve içeriklerindeki farklılıkların farklı sonuçlar doğurmasıdır. Diğer yandan propaganda ürünlerinin analiz düzeylerine ayrılmaları da içerik ve söylem incelemelerinde önemli ve gerekli bir önkoşuldur. Benzer şekilde, Del Vecchio'nun çalışması Kızıl Tugaylar'ın 1970'li yılların başına dayanan militan alt yapısını kurmak üzere uyguladığı söylem stratejisini üç temel düzeye ayırmıştır (2015). Bu düzeyler şu şekilde yapılandırılmıştır: 1960'lı yılların sonu itibariyle İtalya'yı etkileyen tarihsel bağlam ve yapısal değişim, Kızıl Tugaylar'ın yarattığı siyasal şiddetin ana hatları, Kızıl Tugaylar'ın diğer sosyal hareketlerle kurdukları algısal ilişkinin biçimleri. Çalışmada örgütün iletişim belgeleri ve diğer sol görüşlü grupların alternatif basın ürünleri karşılaştırılmış ve birbirlerine karşı algıları tespit edilmiştir. Çalışmada esasen Kızıl Tugaylar terörizminin gayri-istisnalaştırılarak tarihsel bir bağlamda değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Elbette iletişimde mesajın içeriğinin yanında aktarıcısının yarattığı etki de oldukça araçsaldır. Hedeflenen yanıtın ise ileriye göremeyen (miyop), korkuyla güdülenen ve irrasyonel olması beklenir (Lagazzi, 2017, s. 38). Kızıl Tugaylar'ın özellikle Aldo Moro'yu kaçırma eylemiyle ürettikleri mesajda bir kayma meydana gelmiştir. Bu kaçırma eylemiyle birlikte fidye talebi ve gözdağı yaratma Kızıl Tugaylar'ın öncelikli yöntemi haline almış ve genel eylem usulünden uzaklaşmıştır. Süreç içerisinde Moro'nun bir pazarlık nesnesi olma özelliği kaybolmuş, örgüt için ona sahip olmak ait olduğu sistemi istikrarsızlaştırmak için bir yöntem haline gelmiştir.

Medya bu süreçte gelişmelerle ilgili siyasal endişeyi aktarmanın dışında, toplumsal endişeyi de yansıtmış, olayları takip eden kitle büyüdükçe Kızıl Tugaylar'ın medya görünürlüğü artarken ellerindeki Moro'ya yüklenen anlam da değişmiştir. Lagazzi'nin isabetli bir şekilde belirttiği gibi, örgütün elinde kaldığı süre boyunca Moro, giderek Hristiyan Demokratları temsil etmekten, ülkenin son 30 yılındaki siyasal gelişmeleri temsil eder hale gelmiştir (Lagazzi, 2017, s. 37). Sonuç itibariyle Moro, Kızıl Tugaylar'ın Çokuluslu Şirketlerin Emperyalist Devleti (ÇUŞED) olarak isimlendirdikleri ve nihai düşman olarak belirledikleri kavramın temsilcisi haline almıştır. Bu çalışmanın ilgili kısmında bu son nokta ayrıntılı şekilde incelenmiş, Moro'nun şeytanlaştırılması ve ölüm kararının meşrulaştırılması Kızıl Tugaylar bildirimleri üzerinden analize tabi tutulmuştur.

Matteo Re'nin kapsamlı çalışması Kızıl Tugaylar'a ait basın bildirimlerinin analiz edilmesini merkeze almış, analiz odağı olarak örgütün eylemler sürecinde kullandığı dil, propaganda ve iletişim teknikleri

belirlenmiştir (2017). Araştırmada 1970-1988 arasında yazılan ve dağıtımına sokulan 181 basın bildirisi değerlendirilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre üç tip bildiri öne çıkmış, bunlar şiddet eylemleri üzerine sorumluluk beyanında bulunan bildiriler, örgüt içi uyumun sağlanması ve ideoloji geliştirme amaçlı iç bildiriler, diğer sol örgütler arasında dağıtımına sokulan ve Kızıl Tugaylar'a yönelik pozitif bir algı yaratmayı amaçlayan bildiriler olarak sınıflandırılmıştır. Araştırmaya göre örgüt, süreç içerisinde kullandığı dili ve propaganda tekniklerini güncellenen amaçlarına ve diğer olaylara bağlı olarak değiştirmiştir. Ayrıca Re'nin de belirttiği gibi örgüt zaman içerisinde çeşitli iletişim stratejilerini tekrarlamış, çeşitli içerikleri tekrar tanımlamış, bu sayede bir türdeşlik üretmeyi amaçlamıştır.

Terörizm konusunu incelemenin en önemli sınırlılıklarından birisi teröristlerin profillerinin genellikle kapalı, terör eylemlerinin görünür olmasıdır (Tarantelli, 2010). Fakat Kızıl Tugaylar'ın kurucularının yazdıkları mektuplar, otobiyografiler ve motivasyonlarını açıkladıkları metinler bize örgütü tahlil edebilmek için büyük imkan sunmaktadır. Tarantelli'nin çalışması bu metinleri ve bazı örgüt üyeleriyle yapılan mülakatları inceleyerek örgütün bilinçdışı sürecini ortaya koymuştur (2010). Çalışmada özellikle kolektif şiddetin örgüt üyelerinin patolojik özelliklerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı sorusuna yanıt aranmış, bireysel patolojiden ziyade grup seviyesinde bir patoloji tespit edilmiştir. Çalışmanın özgün yanlarından birisi ise Kızıl Tugaylar'ın örgüt bilincinin psikanalitik teori çerçevesinde incelenmesi olmuştur. Zira Tarantelli, terör örgütlerine psikanalitik bir bakış açısıyla yaklaşmadıkça örgütlerin başka grupların yaşamını sona erdirmeye faaliyetlerini içeren bilinçdışının karanlıkta kalacağını savunmuştur.

Pizzini-Gambetta'nın Kızıl Tugaylar ve Taklitleri: İtalya 1969-1980 başlıklı çalışması, belirtilen yıllar arasında Kızıl Tugaylar'ın grup kimliği sinyallesini incelemektedir (2014). Belirtilen dönemde varlık göstermiş diğer sol ve sağ terör grupları da inceleme kapsamına alınmış ve bir karşılaştırma yoluna gidilmiştir. Çalışmada bir siyasal şiddet kavramı olan "eylem içerikli propaganda" tanımlanmış, terör gruplarının iletişim ihtiyaçlarını nasıl karşıladıkları araştırılmıştır. Bu kapsamda terör gruplarının imza adı verilebilecek işaretler ve sembolleri nasıl kullandıkları, rakip ve düşmanları tarafından üretilebilecek sahte imza tehdidine karşı ne gibi önlemler geliştirdikleri araştırılmıştır. Çalışmada gazeteler ve biyografilerden toplanan veri, nitel tematik analize tabi tutulmuştur.

Avrupa'da özellikle 1970'li yıllarda öne çıkan sol görüşlü terör örgütleri soğuk savaşın bitişleriyle birlikte varoluş sebeplerini kaybeder hale gelmiştir. 1992 yılının Nisan ayında Almanya'da faaliyet gösteren Kızıl Ordu Fraksiyonu örgütü (RAF) bir bildiri yayınlamış ve belirli şartlar altında silah bırakabileceğini duyurmuştur. Bu olay paradigmatik açıdan artık Avrupa'da sol görüşlü terör örgütlerinin zemin bulamadığı değerlendirmelerine yol açmış, durum İtalya'da Kızıl Tugaylar örgütünün kalan militanlarının da stratejilerini silahlı tekniklerden politikaya yönlendirmesine neden olmuştur. Raufer'in orijinal çalışması Kızıl Tugaylar stratejik komuta biriminden bir

kişiyile yapılan mülakata dayalı yürütülmüş, çalışma terörizmle mücadele akademik çalışmaları için literatüre değerli bir katkı sağlamıştır (1993).

Kızıl Tugaylar örgütü geçmişte bazı devlet kurumlarının raporlarında da yer almıştır. ABD Senatosu Adalet Komitesi'ne bağlı Güvenlik ve Terörizm Alt Komitesi'ne ait 1984 tarihli Terörizm ve Güvenlik: İtalyan Tecrübesi başlıklı raporda, Kızıl Tugaylar “yapısal ve operasyonel modeller” başlığı altında detaylıca incelenmiş, örgüt “seçici ve sistematik eylemlerin eşlik ettiği kesin gizlilik” ifadesiyle nitelendirilmiştir (ABD Senatosu, 1984).

Paletz vd.nin 1982 tarihli içerik araştırması New York Times'ın 1 Temmuz 1977 ve 30 Haziran 1979 arasında Kızıl Tugaylar'a dair yaptığı yayınları incelemiştir. Araştırmacılar New York Times'ı seçmelerinin sebebini gazetenin ABD'de yayın yapan, ulusal ve uluslararası yayın birimleri olan bir gazete olması ve çoğunlukla otorite ve nüfuz sahibi okurlar tarafından okunması olarak açıklamıştır. Araştırmaya göre belirlenen tarihler arasında New York Times'ta Kızıl Tugayları konu alan 182 yayın üretilmiştir. Bu yayınlar New York Times'ın belirlenen zaman diliminde İtalya'ya dair veya İtalya'dan ürettiği tüm yayınların %29,7'sine denk gelmektedir. Aynı zamanda Kızıl Tugaylar üzerine yayınların %61,2'si örgütün yarattığı şiddet ve ona karşı devletin operasyonlarını konu almaktadır. Son olarak, Kızıl Tugaylar'ı konu alan yayınların %52,6'sı gazetenin ilk 5 sayfasında üst bölümlerde yer almıştır (Paletz vd., 1982, s. 166). Araştırmayı bizim için değerli kılan en önemli konu, seçilen tarih aralığının Aldo Moro'nun kaçırılması ve öldürülmesini kapsamış olmasıdır. Araştırmada belirtilen ve burada aktardığımız tüm veriler Kızıl Tugaylar'ın Aldo Moro'yu kaçırma ve öldürme eyleminin uluslararası basında oluşturduğu etkiyi göstermektedir.

Sonunda ortadan kaldırılmış dahi olsa, her terör örgütü ardında kötü bir toplumsal hafıza bırakır. İtalyan kamuoyu 1970'li yılların dehşetini hala hatırlamakta, siyasal şiddetin aşırı yoğunlaşmış halini hafızasından silme mücadelesi vermektedir. Hajek'e (2010) göre İtalya'nın geçmişiyle uzlaşma konusundaki isteksizliği travmatik geçmişinden kurtulamamasının en önemli sebebidir. Tarih kitaplarının toplumsal hafızanın yeniden inşasındaki etkisi küçümsenmeyecek bir derecededir. Bu nedenle Hajek, çalışmasında geçmiş 30 yılda yayımlanan İtalyan okul kitaplarının ülkenin 1970'li yıllarını nasıl yansıttığını incelemiştir. Araştırmacıya göre bu kitaplar tarihsel gerçeklere çoğunlukla seçici şekilde değinmiş, ayrıca çarpıtılmış geçmiş imajları üretmişlerdir.

2. YENİ VE ESKİ NESİL TERÖR PROPAGANDASI

Terörizm olgusunun iletişim alanıyla buluştuğu nokta terörist örgütlerin kendi bilinirliklerini artırmak üzere yaydığı enformasyon ve medya organlarının terörizm gerçekleriyle ilgili kamuoyuna yönelik yayınlarıdır. Gravante, yakın tarihli çalışmasında Kızıl Tugaylar, El Kaide, Filistin Tugayı ve İŞİD örgütlerinin iletişim yöntemlerini incelemiştir (2019). Kızıl Tugaylar, 1970'li yılların İtalya'sında ideolojik propaganda için temel iletişim aracı

olarak el ilanlarını kullanmıştır. 2000'li yıllarda varlık gösteren El Kaide ise artık televizyon ve internet teknolojilerini kullanmaya başlamıştır. Günümüzde IŞİD, internet üzerinden fotoğraf, ses ve video mesajları dağıtımına sokarak online propaganda ile kompleks bir eleman devşirme stratejisi uygulamaktadır. Gravante bu çalışmasında, terör örgütlerinin iletecekleri mesaj araçlarını hangi dinamiklerle seçtikleri sorusuna yanıt aramıştır. Çalışmaya göre örgütlerin iç yapıları, ideolojileri ve eylem yöntemleri genel iletişim stratejisinin seçilmesinde etki sahibidir (Gravante, 2019).

Yakın dönemde ortaya çıkan bir başka terör örgütü olan IŞİD'in iletişim ve propaganda stratejileri de kendi içinde yenilikler barındırmıştır. IŞİD iletişim stratejisinde öncelikli amaç olarak iletişim ürünlerinin alıcılarının manipüle edilmesi, mesajların bu alıcıların zihnince kabul edilmesi ve mümkünse bir ideoloji olarak benimsenmesidir. El-Nashar ve Nayef'in çalışması (2019) IŞİD'in söylem stratejisini linguistik bakış açısıyla incelemiş, yöntem olarak eleştirel söylem analizini uygulamıştır. Eleştirel söylem analizinin böyle bir çalışmada geçerli yöntem olması terörizm olgusuna farklı bir bakış açısıyla yaklaşmanın karşı-anlatılar oluşturmayı, böylelikle terörizm argümanlarını zayıflatmayı kolaylaştırdığı varsayımıyla ilgilidir. Çalışmaya göre IŞİD, söylemleriyle hedef kitlelerini manipüle etmeyi, eylemlerini ise meşrulaştırma ve savunmayı amaçlamıştır. IŞİD'in söylem stratejisi örtülü ve açık manipülasyon, metaforik gayri-insanileştirme ve kinaye kullanımıyla insandışılaştırma gibi özellikler barındırmaktadır.

Al-Khoury yakın bir dönemde yürüttüğü araştırmada, radikalizme iletişim bilimlerinin sağladığı bakış açısından yaklaşmıştır (2020). Çalışmada Irak Şam İslam Devleti (IŞİD) yeni nesil bir terör örgütü, İtalya'da Kızıl Tugaylar örgütü ise eski nesil bir terör örgütü olarak belirlenmiştir. Al-Khoury'nin araştırması 15'i yeni bir radikal örgüt olan IŞİD'e, 15'i eski bir radikal örgüt olan Kızıl Tugaylar'a ait olmak üzere, toplam 30 belgenin nitel tematik analiz ile nicel içerik analizi yöntemleriyle incelenmesine dayanmaktadır. Araştırmada bu örgütlerin hedef kitleleri üzerinde meşruiyet kurmak üzere kullandıkları stratejik iletişim kalıplarını keşfetmek amaçlanmıştır. Dört ana tema kullanılarak incelenen belgelerde iki örgütün şiddet temsillerinde benzer oranlar ortaya çıkmıştır. IŞİD belgelerinde ideolojik odaklanma çok daha yoğunken, Kızıl Tugaylar'ınkiler organizasyonel bilgilendirmelere daha fazla odaklanmıştır. Araştırmanın bulguları iki örgütün belgelerinin üretilmesinde benzer bir bölünmeyi ortaya koymaktadır. İki örgütün iletişim stratejileri arasında öne çıkan temel fark organizasyonel taktiklerle ilgilidir.

3. BİR TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PORTRESİ: KIZIL TUGAYLAR VE ALDO MORO'NUN ALIKONMASI EYLEMİ

Kızıl Tugaylar, 1970 yılında İtalya'da kurulan aşırı sol ve silahlı bir terör örgütüdür. Örgüt, Latin Amerika ülkesi Uruguay'dan Tupamaros örgütünün "kent gerillası" fikrini benimsemiştir. Hatta örgütün en önemli

ilham kaynaklarından birisi Tupamaros'tan Giangiacomo Feltrinelli tarafından yayımlanan el kitabıdır (Ginsborg, 1990, s. 361). Örgüt için bir diğer ilham kaynağı ikinci dünya savaşı sırasında örgütlenen İtalyan partizan hareketidir. Kızıl Tugaylar, silahlı mücadele yöntemiyle devrimci bir İtalyan devleti yaratmayı hedeflemiş, özellikle ülkenin NATO üyeliğinden ayrılmasını arzulamıştır. 1970'lerin ilk yarısında şiddet içeren eylemlere başlayan Kızıl Tugaylar, 1970 ve 1980'li yılları insan kaçırma, cinayet ve banka soygunu eylemleriyle geçirmiştir. Bu yıllar sürecinde örgüt, yaklaşık 70'ten fazla kişinin ölümünden sorumlu olmuştur (Irrera, 2014, s. 15).

Kızıl Tugaylar'ın kurucuları daha sonra evlenen Renato Curcio ve Margherita Cagol, ayrıca Alberto Franceschini'dir. Bu kişiler aynı zamanda örgüt içerisindeki çeşitli grupları da kendi etraflarında toplamış, çeşitli görüş farklılıklarına sahip olagelmışlerdir. Örneğin ağırlıklı olarak Trento Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencilerinden oluşan "Trento Grubu" Curcio çevresinde toplanırken, "Reggio Emilia Grubu" ise Franceschini etrafında toplanmıştır (Jamieson, 1990, s. 508). Örgüt başlangıçta Reggio Emilia kentinde, Milano'daki SIT Siemens, Pirelli, Magnetti Marelli ve Torino'daki FIAT fabrikalarında örgütlenmiştir. Başlangıçta fabrika ekipmanlarını sabote eden örgüt 1972 yılında SIT Siemens ustabaşlarından birini kaçırmıştır. Örgütün tam anlamıyla terör eylemi uyguladığı ilk vaka 1974 yılında Padova'da neo-faşist İtalyan Sosyal Hareketi'nin (Movimento Sociale Italiano) ofisine saldırması ve iki parti üyesini öldürmesidir (Sönmez, 2019, s. 482). 1974 yılına gelindiğinde, Curcio ve Franceschini tutuklanmış ve 18 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Aynı yıl örgüt, Cenova'da savcılık görevinde olan Mario Sossi'yi kaçırmış, daha sonra serbest bırakmıştır (Sönmez, 2019, s. 482).

1974'ten sonra Kızıl Tugaylar bir genişleme dönemine girmiş, özellikle Roma, Venedik ve Cenova gibi şehirlerde taraftar bulmuştur (Casamassima, 2012, s. 256). Bu dönem örgütün daha da radikalleştiği bir dönem olarak bilinmektedir. Kızıl Tugaylar tarafından 1975 yılında yayımlanan manifestoda "devletin kalbine saldırma" ana gaye olarak belirmiş, 1976 yılında İtalyan Komünist Partisi'nin yüzde 34 oy oranına ulaşarak siyasal gücünü artırmasıyla örgüt tabanını kaybetmeye ve yabancılaşmaya başlamıştır (Sundquist, 2010, s. 55). Böylelikle örgüt, "devletin kalbine saldırma" hedefini uygulamak için sansasyonel eylemler yapma ihtiyacı hissetmiştir.

Elbette örgütün en çok ses getiren ve bu çalışmaya konu olan eylemi böyle bir süreçte gerçekleştirmiş, örgüt 16 Mart 1978 tarihinde, Başbakan Giulio Andreotti hükümetinin parlamentodan güvenoyu alacağı gün İtalya'da iki kez başbakanlık ve Hristiyan Demokrat Parti liderliği görevlerini yürüten Aldo Moro'yu kaçırmıştır. Bu kaçırma eylemi sırasında Aldo Moro'nun aracındaki iki jandarma (carabinieri) ve eskort araçtaki üç polis memuru öldürülmüştür. Bu eylemin organize edildiği dönemde Kızıl Tugaylar, Mario Moretti tarafından yönetilmektedir ve örgüt liderliği ikinci nesil olarak

değerlendirilmektedir (Casamassima, 2016, s. 189). Aldo Moro'yu bizatihi kaçıran ekibe de Moretti liderlik etmiştir. Örgüt Moro'nun serbest bırakılmasına karşılık komünist mahkumların, özellikle de bazı isimlerin salıverilmesini talep etmiştir. Bu süreçte İtalyan siyaseti ve özellikle de Moro'nun kendi partisi Hristiyan Demokratlar içinde dönemin Cumhurbaşkanı Giovanni Leone'nin de içinde bulunduğu çeşitli kesimler müzakereye yanaşmayı savunurken, Başbakan Andreotti de dahil bazıları müzakereden uzak durmayı tercih etmiştir (Drake, 2001, s. 362). Kızıl Tugayların "Halk Hapishanesi" olarak tanımladıkları bir hücre evindeki tutsaklık günlerinde Moro, hem Hristiyan Demokrat Parti önde gelenlerine hem de Papa 6. Paul'e müzakereci bir tavır sergilemeleri yönünde talepler içeren mektuplar yazıp göndermiştir (Barbagallo, 2008, s. 264). Bu mektuplar da örgüt tarafından bu çalışmada incelenecek bazı bildirilere konu olmuştur. 55 günlük tutsaklık sonrası Kızıl Tugaylar hükümet ve Hristiyan Demokratların müzakereye yanaşmayacakları kanısını içselleştirerek Moro'yu öldürme kararı vermiştir. Örgüt, Moro'yu "Halk Mahkemesi"nde yargıladığını iddia ederek ona bir idam cezası verildiğini vurgulamıştır (Hof, 2013, s. 248). Göğsünden vurularak öldürülen Moro'nun cesedi 9 Mayıs 1978 günü Hristiyan Demokrat Parti ve İtalyan Komünist Partisi genel merkezleri arasındaki Via Caetani Caddesi'nde, bir arabanın bagajında bulunmuştur.

Eylem sonrası Kızıl Tugaylar giderek yalnızlaşmış, güvenlik güçleri de Kızıl Tugaylar'la mücadele ivmesini hızlandırmıştır (Moss, 2008, s. 97). Polis 1980 yılında binlerce aşırı sol militanı gözaltına alırken bazı militanlar Fransa ve Güney Amerika ülkelerine kaçmıştır (Kogan, 1981, s. 37). Franceschini de dahil olmak üzere Kızıl Tugaylar örgütünün yeni liderliğini fazla aşırılıkçı bulan eski üyeler desteklerini geri çekmiş, hatta İtalyan güvenlik güçleriyle örgütün çözülmesi için iş birliği yapmıştır (Alfonsi, 2013, s. 58).

Örgütün Moro hadisesinden sonra en çok ses getiren eylemi 17 Aralık 1981'de ABD'li Tuğgeneral James L. Dozier'i kaçırmasıdır. Örgüt üyeleri General Dozier'i Verona'daki dairesinde kaçırmış ve eşini yaralı halde bırakmıştır. Dozier, 1982 Ocak sonuna kadar 42 gün boyunca esir tutulmuş, İtalyan özel birlikleri tarafından düzenlenen bir kurtarma operasyonu ile Padova'da bir dairede bulunmuş ve kurtarılmıştır (Gotor, 2020, s. 254).

1981 yılı ayrıca Kızıl Tugaylar'ın iki fraksiyona ayrıldığı bir dönemdir. Barbara Balzerani liderliğindeki Kızıl Tugaylar-PCC ve Giovanni Senzani liderliğindeki Kızıl Tugaylar-UCC örgütün iki fraksiyonu olarak öne çıkmıştır. 1984'te ise grubun kurucusu Renato Curcio ve Mario Moretti de dahil bazı eski liderler silahlı mücadelenin anlamsız bir hale geldiğini ifade ederek örgütle ideolojik bağlantılarını da koparmışlardır. Örgüt 1988'deki kitlesel tutuklamaların ardından çözülmüştür. Ancak yine de sonraki yıllarda bazı fraksiyonlar çeşitli terör eylemleri gerçekleştirerek kendilerini göstermiştir (Zangla, 2017, s. 114).

4. KIZIL TUGAYLAR “BASIN BİLDİRİLERİ”NİN İÇERİK VE SÖYLEM ÇÖZÜMLEMESİ

Bağlamsal değerlendirmeler ve Kızıl Tugaylar terör örgütünün portresine dair açıklamalardan sonra, çalışmanın bu bölümü örgütün propaganda bildirilerinin içerik ve söylem çözümlemesine odaklanmaktadır.

4.1. Bildirilere ve Söylem Kategorilerine Genel Bakış

Kızıl Tugaylar, Aldo Moro'nun sembolik öneminin bilincindedir ve eylemin ne denli ses getirecek bir eylem olduğunun farkındadır. Bu nedenle bu süreçte kamuoyuna sundukları dokuz bildiride yalnızca İtalya'ya değil, dünyaya da seslenirler. Bu çalışmada çözümlenen dokuz propaganda bildirisi adeta İtalyan siyasetine dair bir ansiklopedi gibidir. Bildirilerde İtalyan siyasetçilerin isimleri anılır ve örgüt onlar hakkında çeşitli yorumlarda bulunur. Ancak bu çalışmada en öne çıkan durum Kızıl Tugaylar'ın Aldo Moro'ya yalnızca kendi eylemlerinin değil İtalyan siyasetinin son birkaç on yılının tüm sorumluluğunu yüklemeleridir. Bu durum özellikle Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme koduyla kodlanmış içeriklerde kendisini göstermektedir.

Bildirilerin tonları ise olumlu sayılabilecek müzakereci söylem, olumsuz sayılabilecek saldırgan söylem ve nötr sayılabilecek bilgilendirici söylem olarak öne çıkmaktadır. Ancak söylem çözümlemesi ve içerik analizi çalışmalarında sıklıkla uygulanan ve Van Dijk'ın da vurguladığı ton ayrımı konusu Kızıl Tugaylar bildirileri için farklılık göstermektedir. Bahsi geçen müzakereci, saldırgan ve bilgilendirici söylem oranlaması asimetrik bir yapı göstermekte, bildirilerin genel tonu saldırgan bir ağırlık taşımaktadır. Aynı şekilde örgüt, müzakereci bir yaklaşım sergilenen içeriklerde dahi sert bir üslup göstermekte ve komünist mahkumların serbest bırakılma şartından geri adım atmamaktadır.

Bildirilerin bir diğer özelliği ise Kızıl Tugaylar'ın metni semiyolojik açıdan çeşitli fiziksel vurgularla kaleme almasıdır. Örgüt, bildirilerin genellikle son kısımlarında ve diğer bazı bölümlerinde vurgulamak istedikleri sloganik kısımları büyük harflerle yazmıştır. Örneğin örgütün 1975 manifestosunda belirtilen “devletin kalbine saldırı” ifadesi bu bildirilerde sıklıkla geçmekte, özellikle büyük harflerle “saldırıyı çokulusluların emperyalist devletine taşımak” anlamına gelen “portare l'attacco allo stato imperialista delle multinazionali” ifadeleri göze çarpmaktadır.

Örgüt, bildirilerde orijinal bir söylem oluşturma adına çeşitli akıldan kalıcı sloganik ifadelere başvurmuştur. Bu ifadeler, bu çalışmanın “Orijinal Söylem Üretme” kategorisi altında çözümlenmiştir. Bahsi geçen ifadeler hem örgütün dilinin oluşmasında etki sahibi olmakta, hem de mesajın alıcısı olan kitlelerin zihinlerini manipülatif şekilde yönlendirme mahiyetini taşımaktadır. Bu ifadeler “Çokuluslu Şirketlerin Emperyalist Devleti”, “Halk Hapishanesi”, “Halk Mahkemesi”, “Saldırgan Proleter Direniş Hareketi” ve “Avangard Komünistler” olarak kendilerini göstermektedir.

Bildirilerin kelime bulutuna bakıldığında ise en çok Moro, imperialista (emperyalist) ve Hristiyan Demokrat Parti'nin İtalyanca kısaltması olan DC kelimelerinin kullanıldığı görülmektedir. Daha sonra öne çıkan kelimeler ise sırasıyla Aldo, regime (rejim), movimento (hareket), proletariato (proletarya), comunisti (komünistler), processo (işleyiş), comunista (komünist), classe (sınıf), potere (iktidar), comunicato (bildiri), governo (hükümet), partito (parti), contro (karşı), loro (onlar / onların), controrivoluzione (karşı devrim), proletario (proleter), anni (yıllar), borghesa (burjuva), guerra (savaş), rivoluzionario (devrimci), popolo (halk), multinazionali (çokuluslular), tutti (tüm, bütün) olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada çözümlenen bildiriler çeşitli açılardan farklı vurgulara sahiptir. Bu vurgular kod sisteminin kategorileştirilmesinde dikkate alınmıştır. Böylelikle çalışmada belirli kod kümeleri / kategoriler kullanılmıştır. Bu kategoriler Müzakereye Yönelik Seylem, Saldırgan Söylem, Orijinal Söylem Üretme, Destekçileri Konsolide Etme, Eylemi Meşrulaştırma, Destekçileri Övme, “Düşman”ı Kötüleme ve Dış Dünyayla İlişkiler olarak sıralanmaktadır.

Bu çalışmanın ve çalışma yönteminin özünü oluşturan tablolarda ve kategorilerde kodlanan ifadelerin sayısı önem arz etmektedir. Herhangi bir kategoride yer alan kod sayısı bazı şekillerde “comunicato” olarak ifade edilen ilgili bildiriye ait olarak gösterilirken, bazı şekillerde ise iki kategori arasındaki ortak kod sayısı belirtilmiştir. Böylelikle söylemin dinamiği bildiriler bazında takip edilebilirken, iki kategori arasındaki ilişkiye bakılarak söylemin yoğunluğunun ölçülmesi de mümkün olabilmektedir.

Diğer yandan Van Dijk'ın yukarıda da sözü edilen “dörtlü kare” yaklaşımı kategoriler belirlenirken dikkate alınmış önemli bir yaklaşımdır. Buna göre özellikle Düşmanı Kötüleme, Destekçileri Övme, Eylemi Meşrulaştırma ve Destekçileri Konsolide Etme kategorileri “kendi tarafında olanların iyi yönlerini vurgulama, kötü yönlerini vurgulamama, karşı tarafın kötü yönlerini vurgulama ve iyi yönlerini vurgulamama” ilkelerine uygun bir şekilde oluşturulmuştur.

Tablo 1. Kategorilere Ayrılmış Kod Sistemi

Müzakereye Yönelik Söylem
Komünist Mahkumların Salınması
Müzakere Şartı
Gizli Müzakere İddialarına Yanıt
Saldırgan Söylem
Saldırı Vurgusu
Saldırgan
Orijinal Söylem Üretme
Halk Hapishanesi
Halk Mahkemesi

Saldırgan Proleter Direniş Hareketi
Avangard Komünistler
Çokulusluluk – Çokuluslu Şirketler Karşılığı / Ulusalçılık
Destekçileri Övme
Proletarya Vurgusu / Savunusu
Militan Övgüsü / Güzelleme
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi
“Düşmanı” Kötüleme
Casusluk Vurgusu
İşbirlikçi Sendikalar
Emperyalizm Karşılığı
Hristiyan Demokrat Parti Eleştirisi
Çokulusluluk – Çokuluslu Şirketler Karşılığı / Ulusalçılık
Güvenlik Güçleri
Karşı-Devrim Vurgusu
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma
Anayasal Ark
Dış Dünya İlişkiler
ABD / Amerikan Karşılığı
Batı Almanya / Alman Karşılığı
NATO Karşılığı
IRA
RAF
Filistin Halkı
Destekçileri Konsolide Etme
Destekçilere Umut Aşılama
Militan Övgüsü / Güzelleme
Sınıf Vurgusu
Mücadele Gerekliliğı
Proletarya Vurgusu / Savunusu
Destekçilere Sesleniş
Eylemi Meşrulaştırma
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma
Mücadele Gerekliliğı
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2. Kod Sistemi

Kod Sistemi	Kod Sayısı (Toplam 471 Kod)
Müzakere Şartı	2
Gizli Müzakere İddialarına Yanıt	1

Destekçilere Umut Aşılama	2
Komünist Mahkumların Salınması	5
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	13
Casusluk Vurgusu	3
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme	10
İşbirlikçi Sendikalar	1
Filistin Halkı	1
Militan Övgüsü / Güzelleme	4
Saldırı Vurgusu	22
Avangard Komünistler	13
RAF	1
IRA	1
Halk Hapishanesi	2
NATO Karşıtlığı	1
Anayasal Ark	2
Sınıf Vurgusu	21
Halk Mahkemesi	8
Mücadele Gerekliliği	6
Saldırgan	20
Batı Almanya / Alman Karşıtlığı	3
ABD / Amerikan Karşıtlığı	7
Karşı-Devrim Vurgusu	18
Hristiyan Demokrat Parti Eleştirisi	71
Çokulusluluk – Çokuluslu Şirketler Karşıtlığı / Ulusalçılık	36
Destekçilere Sesleniş	11
Proletarya Vurgusu / Savunusu	65
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma	6
Emperyalizm Karşıtlığı	86
Güvenlik Güçleri	22
Bilgilendirici	7

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3. Kod Matris Tarayıcısı

Kod Sistemi*	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	TOPLAM
Müzakere Şartı							1	1		2
Gizli Müzakerelerde İddialarına Yanıt					1					1
Destekleyici Umut Aşılama				2						2
Komünist Mahkumların Salınması				1			2	2		5
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	2		4	4	2				1	13
Casusluk Vurgusu			1		1				1	3
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme		4	2	1		1	2			10
İşbirlikçi Sendikalar		1								1
Filistin Halkı		1								1
Militan Övgüsü / Güzelleme		1					1		2	4
Saldırı Vurgusu	3	1	5	4	4	1		1	3	22
Avangard Komünistler	2	1	2	2	1	1	1	1	2	13
RAF		1								1
IRA		1								1
Halk Hapishanesi	1						1			2
Nato Karşıtlığı		1								1
Anayasal Ark	1	1								2
Sınıf Vurgusu	1	1	8	4	2	3	1		1	21
Halk Mahkemesi	1	1	1	2	1		1	1		8
Mücadele Gerekliliği	1		1	3	1					6
Saldırgan	4	2	2	5	1	1	1	3	1	20
Batı Almanya / Alman Karşıtlığı	1	1							1	3
ABD / Amerikan Karşıtlığı	1	3			1			1	1	7
Karşı Devrim Vurgusu	4	7	1		2	2	1		1	18
Hristiyan Demokrat Parti Eleştirisi	9	3	5	5	3	11	14	13	8	71
Çokulusluluk-Çokuluslu Şirketler Karşıtlığı	6	8	4	5	5	5			3	36
Destekçilere Sesleniş	1	1	1	2	2			1	3	11
Proleterya Vurgusu / Savunusu	4	7	8	11	4	11	6	4	10	65
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma	2	2	2							6
Emperyalizm Karşıtlığı	12	18	12	14	6	6	3	3	12	86
Güvenlik Güçleri	3	8	3	3	3			1	1	22
Bilgilendirici	3	1	2		1					7
TOPLAM	62	76	64	68	41	42	35	32	51	471

*C= Comunicato

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1. Kelime Bulutu (En Çok Kullanılan Kelimeler)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.2. Eylemi Meşrulaştırma

Eylemi Meşrulaştırma kategorisi örgütün Aldo Moro'yu kaçırma ve alıkoyma eylemini bir gereklilik olarak yansıtmaya ve kamuoyunu buna ikna etme motivasyonu ile kurgulanan söylemini kapsamaktadır. Aldo Moro yalnızca kendi eylemlerinin değil İtalya'nın neredeyse son 30 yılının siyasal gelişmelerinin sorumluluğunu taşımaktadır. Aldo Moro bildirilerde şeytanlaştırılmış ve İtalyan siyaseti ve halkına ihanet etmiş bir lider olarak nitelendirilmiştir. Eylemi meşrulaştırma vurguları son iki bildiri hariç tüm bildirilerde yer almıştır. Kızıl Tugaylar'a göre emperyalizme karşı mücadelenin gerekliliği Aldo Moro'yu şeytanlaştırmayla ilintilidir. Aldo Moro'nun kötü özellikleri vurgulanarak emperyalizmle mücadele etmenin zorunluluğu ortaya konmuştur. Son olarak Aldo Moro'yu şeytanlaştırma ve Aldo Moro'ya sembolik anlam yükleme birbiriyle yakın ve kesişen şekilde dil kullanımına yansımıştır.

Tablo 4. Eylemi Meşrulaştırma (C: Comunicato / Bildiri)

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme		1	1	1		1	1			5
Mücadele Gerekliliği	1		1	1	1					4
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma	1	1	1							3
Toplam	2	2	3	2	1	1	1	0	0	12

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 5. Eylemi Meşrulaştırma Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme	Mücadele Gerekliliği	Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma
Aldo Moro'ya Sembolik Anlam Yükleme			6
Mücadele Gerekliliği			2
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma	6	2	
Toplam	6	2	8

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.3. Müzakereye Yönelik Söylem

Müzakereye yönelik söylem özellikle Kızıl Tugaylar'ın müzakere şartlarını dayattıkları kısımlarda, eylem sürecinde gazetelerin örgütün gizli bir şekilde müzakere yürüttüğü iddialarına yanıt verdiği kısımda ve komünist mahkumların salınması konusunu uzunca işledikleri kısımlarda öne çıkmıştır. Örgüt özellikle eylemin son dönemine doğru son bildirimlerde müzakere şartlarını açıkça belirtmiş, Aldo Moro'yu salıvermenin komünist mahkumların salınması halinde gerçekleşeceği ortaya konmuştur.

Bildirimlerde ağırlıklı olarak saldırgan bir ton ortaya çıkmakla birlikte müzakereci bir tutum takınılmamaktadır. Bu durum kod sayılarında da kendisini göstermektedir. Müzakereye yönelik söylem anlamsal olarak fazla müzakereci olmamakla birlikte, bildirimlerde çok az kısımda kullanılmıştır. Dil kullanımı ve anlam açısından bakıldığında örgütün psikolojik bir üstünlüğe sahip olduğunu düşündüğü ve muhataplara üst perdeden seslendiği anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Müzakereye Yönelik Söylem

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Müzakere Şartı							1	1		2
Gizli Müzakere İddialarına Yanıt					1					1
Komünist Mahkumların Salınması				1			2	2		5
Toplam	0	0	0	1	1	0	3	3	0	8

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 7. Müzakereye Yönelik Söylem Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Müzakere Şartı	Gizli Müzakere İddialarına Yanıt	Komünist Mahkumların Salınması	Toplam
Müzakere Şartı			1	1
Gizli Müzakere İddialarına Yanıt				0
Komünist Mahkumların Salınması	1			1
Toplam	1	0	1	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.4. Saldırgan Söylem

Saldırgan söylem tüm bildirimlerde oldukça yaygındır ve ağırlıklı şekilde kullanılmaktadır. Bildiriler genel itibariyle saldırgan bir tonda kaleme alınmıştır. Örgüt bu şekilde karşı tarafı sindirebileceğini düşünmüş, elindeki “tutsağın” sembolik öneminden kaynaklı şekilde adeta bir sarhoşluk haline bürünmüştür.

Çalışma için kodlama yapılırken, Saldırgan ve Saldırı Vurgusu kodları birbirinden farklı motivasyonlarla üretilmiştir. Saldırgan kodu söylem tonunun saldırgan olduğu kısımlara karşılık gelirken Saldırı Vurgusu kodu ise örgütün açık bir şekilde saldırıdan söz ettiği, saldırmaktan bahsettiği kısımları işaretlemektedir. Böylelikle saldırgan söylemin ağırlığı neredeyse tüm bildirimlerde kendisini göstermektedir. Özellikle ilk bildirimler ve son iki bildirimde saldırgan söylemin çok daha ağırlıklı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 8. Saldırgan Söylem

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Saldırı Vurgusu	3	1	5	4	4	1		1	3	22
Saldırgan	4	2	2	5	1	1	1	3	1	20
Toplam	7	3	7	9	5	2	1	4	4	42

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 9. Saldırgan Söylem Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Saldırı Vurgusu	Saldırgan
Saldırı Vurgusu		28
Saldırgan	28	
Toplam	28	28

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.5. Orijinal Söylem Üretme

Yukarıda da söz edildiği gibi Orijinal Söylem Üretme kategorisi örgütün ortaya koyduğu manipülatif özgün ifadeleri içinde barındırmaktadır. Bunlardan ilki İtalyanca “Stato Imperialista delle Multinazionali” (Çokuluslu Şirketlerin Emperyalist Devleti) ifadesidir. Esasen bu ifadede geçen “multinazionali” kelimesi “çokuluslular” anlamına gelmektedir. Ancak bağlam içerisinde Sciascia’nın da isimlendirdiği şekilde kastedilen İtalya’da üretim yapan çokuluslu şirketlerdir (2016: 22). Kızıl Tugaylar’a göre 1970’lerin başında işçi çıkarma kararları da alan çokuluslu şirketler, siyasetçiler ve devlet yöneticileriyle yakın ilişki içindeki emperyalist aktörlerdir. İtalyan devletiyle iç içe geçmiş bu şirketler proletaryayı sömürmekte ve kapitalist sınıfın çıkarlarına hizmet etmektedir. Kızıl Tugaylar, eylem süresince yayımladıkları dokuz propaganda bildirisinin ilki olan 1 numaralı bildiriden itibaren bahsi geçen ifadeyi sıklıkla kullanarak kamuoyuna ideolojik bir bilgilendirme yapmaktadır. Örgütün bu ve buna benzer söylemleri o denli ders verir niteliktedir ki, önceden belirlenmiş bir formatta mesaj aktarımı yapılır. Örneğin “Stato Imperialista delle Multinazionali” ifadesi ilk bildiride kullanılırken yanına kısaltması olan “SIM” ifadesi eklenir. Sonradan bu ifadenin kullanılacağı kısımlarda ifadenin kısaltılmışının kullanılması tercih edilir. Bu ifade metnin anlam yönüyle değerlendirildiğinde, çokulusluluk karşıtlığının dışında ulusalcılık ağırlığının olduğuna da işaret etmektedir. Örgüt, göstermelik bir komünist enternasyonalciliği saymazsak, sınırları içine kapanık komünist ulusalcı bir tonda söylem üretmektedir.

Orijinal söyleme örnek verilebilecek bir diğer ifade “Avangard Komünistler” ifadesidir. Burada “avangard” kelimesinden kastedilen anlam “öncü muhafızlar” anlamıdır. Bildirilere göre Kızıl Tugaylar kendisini komünizmin silahlı öncü muhafızları olarak konumlandırmakta ve esas gayesini Komünist Savaşçı Parti’yi (Partito Comunista Combattente) oluşturma olarak belirlemektedir. Böylece Sundquist’in de bahsettiği gibi, komünizm mücadelesi bir üst politik seviyeye ulaşacaktır (Sundquist, 2010: 59). “Avangard Komünizm” vurgusu tüm bildirilerde geçmektedir.

“Halk Hapishanesi” ve “Halk Mahkemesi” ifadeleri ise örgütün Aldo Moro’yu kaçırma ve alkoyma eylemini alternatif hukuki bir zemine oturtma girişimi olarak görülmektedir. Örgüt, mevcut devleti meşru görmediği, aksine çokuluslu şirketlerle iş birliği içinde bir yapı olarak kabul ettiği için onun hukuk sistemine de güvenmemektedir. Böylelikle alternatif olarak halkı temsil eden “gerçek” mahkeme ve hapishane kavramlarına vurgu yapmaktadır. Aldo Moro, örgütün bildirilerine göre öncü muhafızlar tarafından alıkonmuş, bir Halk Hapishanesi’ne kapatılmıştır. Ayrıca Moro, alıkonma sürecinde örgüt mensuplarınca oluşturulan Halk Mahkemesi tarafından sorgulanmış, neticede de Halk Mahkemesi kararıyla “idam cezası”na mahkum edilmiştir. Bu ifadeler, her ne kadar dünyanın çeşitli bölgelerindeki komünist ideolojiye sahip çeşitli terör örgütleri tarafından kullanılsa da Moro’nun kaçırılması gibi sembolik anlamı güçlü bir eylemin “anamlı” bildirilerinde özgün olarak

değerlendirilmiştir. Ayrıca “Halk Mahkemesi” ifadesi “Saldırgan Proleter Direniş Hareketi” ifadesiyle ilintili şekilde kullanılmıştır.

“Saldırgan Proleter Direniş Hareketi” ifadesi de örgütün bildirilerde kullandığı bir diğer orijinal söylemdir. Örgüte göre proletarya olarak nitelendirilen işçi sınıfı, İtalyan ve diğer uluslardan müteşekkil şirketler ve kapitalist sınıf tarafından sömürülmekte, bu sömürünün durdurulmasının tek yolu ise saldırıyı bir yöntem olarak benimseyecek bir direniş hareketi oluşturmak olarak vurgulanmaktadır. Bu vurgu anlam olarak örgütün ne denli müzakereden uzak, sert bir söylem oluşturduğunu göstermektedir. Bu ifade özellikle “Saldırgan Proleter Direniş Hareketi”, “Avangard Komünistler”, “Halk Mahkemesi” ve “Çokuluslu Şirketlerin Emperyalist Devleti” ifadeleriyle ilintili kullanılmaktadır.

Tablo 10. Orijinal Söylem Üretme

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	2		4	4	2				1	13
Avangard Komünistler	2	1	2	2	1	1	1	1	2	13
Halk Hapishanesi	1						1			2
Halk Mahkemesi	1	1	1	2	1		1	1		8
Çokulusluluk – Çokuluslu Şirketler Karşıtlığı / Ulusalçılık	6	8	4	5	5	5			3	36
Toplam	12	10	11	13	9	6	3	2	6	72

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 11. Orijinal Söylem Üretme Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	Avangard Komünistler	Halk Hapishanesi	Halk Mahkemesi	Çokulusluluk - Çokuluslu Şirketler Karşıtlığı / Ulusalçılık
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi		1	0	1	1
Avangard Komünistler	1				1
Halk Hapishanesi					
Halk Mahkemesi	1				
Çokulusluluk – Çokuluslu	1	1			

Şirketler Karşıtlığı / Ulusalçılık					
Toplam	3	2	0	1	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.6. Destekçileri Konsolide Etme

İtalya’da geçmişte iki kez başbakanlık koltuğuna oturan Aldo Moro’nun kaçırılma eylemi, elbette Kızıl Tugaylar’a yalnızca İtalya’ya değil, tüm dünyaya seslenme imkanını tanımıştır. Örgüt için bu büyük fırsat aynı zamanda İtalya içindeki destekçileri konsolide etme şansına karşılık gelmektedir. Örgüt, bildirilerde destekçilerini konsolide edebilmek için sık sık proletarya vurgusuna başvurur. Militanlığın övülmesi ve güzellenmesi ise bir başka söylemsel konsolidasyon yöntemidir. Bu noktada da örgüt söyleminin saldırgan tutumu kendisini gösterir. Saldırgan Proleter Direniş Hareketi’ne duyulan ihtiyaç ve bu Hareket’in hangi yöntemleri izlemesi gerektiği ise proletarya vurgusu ve savunusuyla birleştiğinde konsolidasyon söylemini şekillendirmektedir.

Tablo 12. Destekçileri Konsolide Etme

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	2		4	4	2				1	13
Militan Övgüsü / Güzelleme		1					1		2	4
Proletarya Vurgusu / Savunusu	4	7	8	11	4	11	6	4	10	65
Toplam	6	8	12	15	6	11	7	4	13	82

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 13. Destekçileri Konsolide Etme Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Saldırgan Proleter Direniş Hareketi	Militan Övgüsü / Güzelleme	Proletarya Vurgusu / Savunusu
Saldırgan Proleter Direniş Hareketi			34
Militan Övgüsü / Güzelleme			9
Proletarya Vurgusu / Savunusu	34	9	

Toplam	34	9	43
--------	----	---	----

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.7. Destekçileri Övme

Örgüt sempatzianları, hatta üyeleri Moro'nun kaçırılmasından sonra örgütün motivasyonlarını sorgulamaya başlamıştır. Kızıl Tugaylar ise bildirimlerde destekçileri övme ihtiyacı duymuştur. Zira bir propaganda dilinin alıcısında etki uyandırabilmesi için destekçilerin iyi özelliklerinin vurgulanması hayati önem taşımaktadır. Esasen “Destekçileri Övme” ve “Düşman'ı Kötüleme” kategorileri Van Dijk'in da aktardığı “ideolojik kare” anlayışıyla örtüşmektedir. Destekçilerin övülmesi ve iyi yanlarının vurgulanması, düşman olarak görülen kişi ve kurumların ise kötü özelliklerinin öne çıkarılması Kızıl Tugaylar'ın tercih ettikleri bir yöntemdir. Elbette “ideolojik kare”nin tamamlanması için gereken diğer iki unsur olan “taftahtarların kötü özelliklerini vurgulamamak” ve “düşman tarafın iyi özelliklerini vurgulamamak” da Kızıl Tugaylar'ın bildirimlerinde örtük şekilde hissedilmektedir.

Destekçilere dair söyleme konu olan kodlar Destekçilere Umut Aşılama, Militan Övgüsü / Güzelleme, Sınıf Vurgusu, Mücadele Gerekliliği, Destekçilere Sesleniş ve Proletarya Vurgusu / Savunusu olarak özetlenebilmektedir. Örgüt bildirimlerde sık sık “yoldaşlar!” (compagni) kelimesiyle destekçilerine seslenmiş ve bu kısımlarda harekete geçirici ifadeler kullanmaya gayret etmiştir. Bildirimlerdeki destekçilere sesleniş kısımları özellikle proletarya vurgusuyla örtüşmektedir. Diğer yandan, sınıf vurgusu proletarya vurgusuyla önemli ölçüde ilintili kullanılmaktadır. Proletarya vurgusu bu kategoride en çok öne çıkan vurgu olmakla birlikte tüm bildirimlerde ağırlıklı şekilde işlenmektedir.

Tablo 14. Destekçileri Övme

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Destekçilere Umut Aşılama				2						2
Militan Övgüsü / Güzelleme		1					1		2	4
Sınıf Vurgusu	1	1	8	4	2	3	1		1	21
Mücadele Gerekliliği	1		1	3	1					6
Destekçilere Sesleniş	1	1	1	2	2			1	3	11
Proletarya Vurgusu / Savunusu	4	7	8	11	4	11	6	4	10	65
Toplam	7	10	18	22	9	14	8	5	16	109

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 15. Destekçileri Övme Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Destekçilere Umut Aşılama	Militan Övgüsü / Güzelleme	Sınıf Vurgusu	Mücadele Gerekliliği	Destekçilere Sesleniş	Proletarya Vurgusu / Savunusu
Destekçilere Umut Aşılama					2	2
Militan Övgüsü / Güzelleme					3	9
Sınıf Vurgusu				12	11	61
Mücadele Gerekliliği			12		4	16
Destekçilere Sesleniş	2	3	11	4		25
Proletarya Vurgusu / Savunusu	2	9	61	16	25	
Toplam	4	12	84	32	45	113

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.8. “Düşman”ı Kötüleme

Propagandist söylemin en önemli örneklerinden biri olan düşmanı kötüleme ve şeytanlaştırma özelliği ise Kızıl Tugaylar bildirimlerinde gözler önüne serilmektedir. Casusluk iddiaları, işbirlikçi sendikalar şikâyeti, İtalyan siyasetinde örgütün şeytanlaştırdığı “anayasal ark”, karşı-devrim vurgusu, güvenlik güçlerine yönelik iddialar, Aldo Moro’yu şeytanlaştırma ve ona sembolik anlam yükleme, Hristiyan Demokrat Parti karşıtlığı, çokuluslu şirketlere karşıtlık ve son olarak da emperyalizm karşıtlığı, örgütün düşmanı kötülemek için kullandığı söylem kodlarıdır.

Açık şekilde görülmektedir ki, bu kategoride ve genel söylem üzerindeki en baskın vurgu emperyalizm karşıtlığı ve Hristiyan Demokrat Parti’ye karşıtlık üzerinden kendisini göstermektedir. Ayrıca bildirimlerde emperyalizm karşıtlığı Hristiyan Demokrat Parti’ye yönelik söylemlerle birebir ilintili olmakta, aynı şekilde anti-emperyalist söylemler çokuluslu şirketlere karşıtlıkla da ilişkili kurgulanmaktadır. Diğer yandan bu çalışmada yapılan çözümlemede, Hristiyan Demokrat Parti’ye yönelik söylemin çokuluslu şirketlere karşıtlıkla ilişkilendirildiği nitel olduğu kadar nicel olarak da tespit edilmektedir. Özetle bildirimlerde tüm bu sayılan aktörler ve politikalar düşman olarak konumlandırılmakta ve şeytanlaştırılmaktadır.

Tablo 16. “Düşman”ı Kötüleme

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Casusluk Vurgusu			1		1				1	3
Aldo Moro’ya Sembolik		4	2	1		1	2			10

Anlam Yükleme										
İşbirliği Sendikalar		1								1
Anayasal Ark	1	1								2
Karşı-Devrim Vurgusu	4	7	1		2	2	1		1	18
Hristiyan Demokrat Parti Eleştirisi	9	3	5	5	3	11	14	13	8	71
Çokuluslu Şirketler Karşıtlığı	6	8	4	5	5	5			3	36
Aldo Moro'yu Şeytanlaştırma	2	2	2							6
Emperyalizm Karşıtlığı	12	18	12	14	6	6	3	3	12	86
Güvenlik Güçleri	3	8	3	3	3				1	22
Toplam	37	52	30	28	20	25	20	17	26	255

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.9. Dış Dünyayla İlişkiler

Çalışmanın son kategorisi ise Kızıl Tugaylar'ın bildirimlerde dış dünyadaki aktörlere yönelik söylemini barındırmaktadır. Örgüt bazı aktörleri düşman olarak belirlemiş, bazılarını ise ittifak içerisinde olduğu olumlu ortaklar olarak vurgulamıştır. Bu çalışmada tespit edilen örgütün olumlu vurguladığı İtalya dışındaki aktörler Filistin halkı, Almanya merkezli faaliyet gösteren terör örgütü Kızıl Ordu Fraksiyonu (Rote Armee Fraktion - RAF), Britanya'da faaliyet gösteren terör örgütü İrlanda Cumhuriyet Ordusu'dur (Irish Republican Army - IRA). Bildirimlerde örgütün düşman olarak vurguladığı İtalya dışındaki aktörler ise Amerika Birleşik Devletleri, Federal Almanya Cumhuriyeti (İtalyanca kısaltması RTF) ve NATO'dur.

Bu dış aktörler özellikle 2 numaralı bildirimde vurgulanmış ve söyleme dökülmüştür. Örgütün hem karşı olduğu hem de müttefik olarak vurguladığı aktörleri toplu halde 2 numaralı bildirimde konumlandırması nicel olarak bakıldığında da bu bildirimde dış dünyayla ilişkilerin söyleme döküldüğü bir belge olduğu izlenimini kolaylıkla ortaya çıkarmaktadır. Detaylı bir okuma yapıldığında da, sözü geçen bildirimde Kızıl Tugaylar'ın dış dünyaya seslendiği ve uluslararası bir söylem kurguladığı tespit edilmektedir. Özet bir yorum yapmak gerekirse, dış aktörlerin konumlandırılışı ABD karşıtlığı ekseninde oluşmaktadır.

Tablo 17. Dış Dünyayla İlişkiler

Kod Sistemi	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	Toplam
Filistin Halkı		1								1
RAF		1								1
IRA		1								1

NATO Karşıtlığı		1								1
Batı Almanya / Alman Karşıtlığı	1	1						1		3
ABD / Amerikan Karşıtlığı	1	3		1				1	1	7
Toplam	2	8	0	0	1	0	0	1	2	14

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 18. Dış Dünyayla İlişkiler Ortak Kodlar

Kod Sistemi	Filistin Halkı	RAF	IRA	NATO Karşıtlığı	Batı Almanya / Alman Karşıtlığı	ABD / Amerikan Karşıtlığı
Filistin Halkı		1	1			1
RAF	1		1			1
IRA	1	1				1
NATO Karşıtlığı						
Batı Almanya / Alman Karşıtlığı						1
ABD / Amerikan Karşıtlığı	1	1	1		1	
Toplam	3	3	3	0	1	4

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Sonuç

Kızıl Tugaylar İtalya'nın 1970 ve 1980'lerdeki "Kurşun Yıllar"ına damga vuran bir terör örgütü olarak eylem spektrumunun zirvesini eski başbakan Aldo Moro'yu kaçırıp alıkoyarak, ardından öldürerek gerçekleştirmiştir. Böylesine etkili bir politik figürün tam da İtalya'da Hristiyan Demokratlar ve İtalyan Komünist Partisi arasında arabuluculuk yaptığı bir dönemde kaçırılması yalnızca İtalya'da değil tüm dünyada ses getirmiştir. Böylelikle Kızıl Tugaylar tüm dünya tarafından tanınan ve takip edilen bir terör örgütü haline gelmiştir.

Örgüt Aldo Moro'yu tutsak olarak elinde tuttuğu 55 gün boyunca toplam dokuz propaganda bildirisinde kamuoyuna seslenmiş, bu bildirislerde yalnızca taleplerini aktarmakla kalmayıp dünyaya ve İtalya'ya yönelik ideolojik tasavvurunu da işlemiştir. Çalışma kapsamında örgütün eylem süresince 18 Mart 1978'den 5 Mayıs 1978'e kadar yayımladığı dokuz propaganda bildirisi (comunicato) İtalyanca dili üzerinden içerik ve söylem

çözümlemesi yöntemiyle incelenmiştir. Değerlendirme Saussure, Schulz ve Van Dijk'in söylem analizi önerileri doğrultusunda yürütülmüş, yayınların söylemsel, bilişsel ve toplumsal bağlamda ton ve içerik temaları belirlenmiştir. Buna göre bildirimlerde öne çıkan kodlar ve kategoriler tespit edilmiştir. Kodları içinde barındıran ve öne çıkan kategoriler Müzakereye Yönelik Söylem, Saldırgan Söylem, Orijinal Söylem Üretme, Destekçileri Konsolide Etme, Eylemi Meşrulaştırma, Destekçileri Övme, “Düşman”ı Kötüleme ve Dış Dünya ile İlişkiler olarak belirlenmiştir.

Bu çalışmada çözümlenen bildirimlerin genel söylem tonuna bakıldığında saldırgan bir üslubun öne çıktığı görülmektedir. İdeolojik yönü ağırlıklı olan bildirimlerde örgüt olabildiğince kendisinin ve destekçilerinin olumlu özelliklerini vurgularken, düşman olarak konumlandığı aktörlerin ve eylemin kurbanı Aldo Moro'nun olumsuz özelliklerini işlemiştir. Sonuç olarak alabildiğine ideolojik ve tek taraflı bir mesaj ortaya çıkmıştır.

Çalışmanın bulgularına göre örgüt oldukça sert ve müzakereden uzak tonda bir söylem kurgularken, ideolojik yanı ağır basan söylemle düşmanlaştırdığı aktörleri kötüleyip eylemi meşrulaştırmaya gayret göstermiştir. Örgüt, bu propaganda bildirimlerinde kamuoyunca önemli bir isim olarak görülen Aldo Moro'yu şahsının ötesinde bir sembol haline getirerek düşmanlaştırmıştır. Böylelikle Moro, İtalya'da örgütün karşı çıktığı birçok kavramın temsilcisi haline getirilmiştir.

Bu çalışmada İtalya'da 1978 yılında yaşanan ve Kızıl Tugaylar profilindeki bir terör örgütünün organize ettiği bir eylemin konu alınmasının günümüzün Türkiye'sine dokunabileceği önemli bir nokta, benzerlik gösteren terör örgütlerinin iletişim stratejilerinin anlaşılmasıdır. Örneğin, gerek ideolojik gerekse eylem repertuarı gibi açılardan Kızıl Tugaylar ile kabaca benzerlik gösteren DHKP-C terör örgütünün benzer stratejileri bugün dahi sürdürmeye çabaladığı gözlemlenmektedir. Elbette, bu bir başka araştırmanın konusudur.

Terörizmin silah eliyle yürütülen bir iletişim biçimi olma özelliği son on yıllarda öne çıkan bir fenomeni de tanımlamaktadır. Söylem en az eylem kadar etkili bir araç olarak yakın tarihte terör örgütlerinin özen gösterdiği bir alan olagelmıştır. Özellikle 2000'li yıllardan itibaren yoğun şekilde kavramsallaştırılan ve konuşulan stratejik iletişim, yalnızca devletler tarafından değil, devlet dışı aktörler tarafından ve hatta terör örgütleri tarafından da kurgulanan bir yöntemdir. Bu haliyle, terörizmin bir iletişim biçimi olma tanımı, terör eylemlerinin esas gayesi olan kamuoyunda korku yaratılmasına karşılık gelmektedir. Özetle terör örgütleri eylemleri aracılığıyla kamuoyuna mesaj iletmektedir.

Terör örgütlerinin stratejik iletişim yaklaşımları çeşitli motivasyonlarda olabilmektedir. Eleman devşirme, sempatican kitle geliştirme, kamuoyunda korku yaratma, algı yönetimi ve manipülasyon yöntemleriyle gücünü olduğundan fazla gösterme bunlardan bazılarıdır. Özellikle internet teknolojisinin alabildiğine genişlediği, enformasyonun çok

farklı kanal ve kaynaklardan dolaşıma sokulduğu günümüzde, terör örgütlerinin iletişim stratejileri ve bu stratejileri uygulayabilme yetenekleri oldukça gelişmiş durumdadır. Dolayısıyla terörizmle mücadelenin boyutu da değişmekte, terör örgütlerinin yalnızca eylem kapasiteleri ve üyeleriyle değil, söylem stratejileriyle de mücadele etme gerekliliği ön plana çıkmıştır. Günümüzde terörizmin iletişim stratejileriyle mücadele, çok boyutlu, çok katmanlı ve farklı kaynakların bütüncül bir şekilde senteziyle mümkündür.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Alp Cenk Arslan: %100

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışma etik onay gerektiren herhangi bir insan veya hayvan araştırması içermemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Alp Cenk Arslan: 100%

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: This study does not contain any human or animal research that requires ethical approval.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.

Önerilen Atıf: Arslan, A. C. (2024). Terörizm ve söylem: İtalyan Kızıl Tugaylar'ın propaganda metinlerinin içerik ve söylem çözümlemesi. *Akademik Hassasiyetler*, 11(25), 294-330. <https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1407731>

Kaynakça

- Adams, J. (1986). *The financing of terror: behind the PLO, IRA, Red Brigades, and M-19 stand the paymasters: how the groups that are terrorizing the world get the money to do it*. Simon & Schuster.
- Al-Khoury, D. (2020). Radicalisation: old and new a comparative analysis of the Red Brigades and the Islamic State. *Quality & Quantity*, 54(3), 1-19. <https://doi.org/10.1007/s11135-020-00963-1>
- Alfonsi, A. (2013). *Aldo Moro nella dimensione internazionale. Dalla memoria alla storia*. FrancoAngeli.
- Archivio900. (2006). *Finestre sul '900 italiano*. 20 Aralık 2023 tarihinde <http://www.archivio900.it/it/documenti/finestre-900.aspx?c=423> adresinden edinilmiştir.
- Barbagallo, F. (2008). Le lettere dalla prigionia di Aldo Moro. *Studi Storici*, 49(1), 261-267.

- Bartolucci, V., & Gallo, G. (2015). Terrorism, system thinking and critical discourse analysis, *Systems Research and Behavioral Science*, 32(1), 15-27.
- Briziarelli, M. (2014). *The Red Brigades and the discourse of violence: Revolution and restoration*. Routledge.
- Briziarelli, M., ve Guillem, S. M. (2016). *Reviving Gramsci: Crisis, communication, and change*. Routledge.
- Casamassima, P. (2012). *Il libro nero delle Brigate rosse: Gli episodi e le azioni della più nota organizzazione armata dagli "anni di piombo" fino ai giorni nostri*. Newton Compton Editori.
- Casamassima, P. (2016). *Attacco al cuore dello stato: le Brigate Rosse da Sossi a Moro*. Torrossa.
- Catanzaro, R. (1991). *The Red Brigades and left-wing terrorism in Italy*. St. Martin's Press.
- Çinkara, G. (2023). Türkiye’de politik elitlerin dönüşümünde milliyetçiliğin jeopolitik çerçevesi hafıza, kimlik ve mekan. *Akademik Hassasiyetler*, 10(21), 549-581.
- Del Vecchio, G. (2015). Political violence as shared terrain of militancy: Red Brigades, social movements and the discourse on arms in the early seventies. *Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression*, 8(3), 212-226.
- Drake, R. (2001). Why the Moro trials have not settled the Moro murder case: A problem in political and intellectual history. *The Journal of Modern History*, 73(2), 359-378.
- El-Nashar, M., & Nayef, H. (2019). ‘Cooking the meal of terror’ manipulative strategies in terrorist discourse: A critical discourse analysis of ISIS statements. *Terrorism and Political Violence*, 34(1), 155-175. <https://doi.org/10.1080/09546553.2019.1676238>
- Ginsborg, P. (1990). *A history of contemporary Italy: 1943-80*. Penguin UK.
- Gotor, M. (2020). *Il memoriale della repubblica. Gli scritti di Aldo Moro dalla prigionia e l'anatomia del potere italiano*. Giulio Einaudi.
- Gravante, M. (2019). Types of terrorism: From the Red Brigades to Al Qaeda, from the Palestinian Brigade to ISIS. *Rivista di Psicopatologia Forense, Medicina Legale, Criminologia*, 23(3), 132-141.
- Hajek, A. (2010). Teaching the history of terrorism in Italy: The political strategies of memory obstruction. *Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression*, 2(3), 198-216.
- Hart, P. T. (1993). Symbols, rituals and power: The lost dimensions of crisis management. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 1(1), 36-50.

- Hof, T. (2013). The Moro affair-left-wing terrorism and conspiracy in Italy in the late 1970. *Historical Social Research/Historische Sozialforschung*, 38(1), 232-256.
- Irrera, D. (2014). Learning from the past: case of the Red Brigades in Italy. *Counter Terrorist Trends and Analyses*, 6(6), 16-20.
- Jach-Chrzaszcz, A. (2018). Analysis of the new left wave basing on the concept of the four waves of terrorism by David Rapoport and selected political events. *World Scientific News*, 92(2), 385-391.
- Jamieson, A. (1989). *The heart attacked: Terrorism and conflict in the Italian state*. Marion Boyars.
- Jamieson, A. (1990). Identity and morality in the Italian Red Brigades. *Terrorism and Political Violence*, 2(4), 508-520.
- Kogan, N. (1981). *A political history of postwar Italy: From the old to the new center-left*. Praeger.
- Lagazzi, A. (2017). *Applying findings from the Red Brigades to the fight against global terrorism*. [Yüksek lisans tezi]. University of Economics in Prague.
- Mallison, W. T., & Mallison, S. V. (1975). The concept of public purpose terror in international law. *Journal of Palestine Studies*, 4(2), 36-51.
- McAllister, B., & Schmid, A. P. (2011). Theories of terrorism. A. Schmid (Ed.), *The Routledge handbook of terrorism research* içinde (s. 201-270). Routledge.
- Moss, D. (1983). Analysing Italian political violence as a sequence of communicative acts: the Red Brigades 1970-1982. *Social Analysis: The International Journal of Social and Cultural Practice*, (13), 84-111.
- Nardini, A. K. (2014). *Red brigades: A closed chapter?* 23 Aralık 2023 tarihinde https://www.academia.edu/28841859/Red_Brigades_A_Closed_Chapter adresinden edinilmiştir.
- Paletz, D. L., Fozzard, P. A. & Ayanian, J. Z. (1982). The IRA, the Red Brigades, and the FALN in the New York Times. *Journal of Communication*, 32(2), 162-171.
- Pizzini-Gambetta, V. (2014). *Red Brigades and their mimics: Italy 1969-1980*. European University Institute.
- Raufer, X. (1993). The red brigades: farewell to arms. *Studies in Conflict & Terrorism*, 16(4), 315-325.
- Re, M. (2017). The Red Brigades' communiqués: An analysis of the terrorist group's propaganda. *Terrorism and Political Violence*, 32(2), 275-292.
- Ruggiero, V. (2005). Brigade Rosse: Political violence, criminology and social movement theory. *Crime, Law and social change*, 43(4-5), 289.

- Schmid, A. P. (2011). *The Routledge handbook of terrorism research*. Taylor & Francis.
- Sciascia, L. (2016). *L'affaire Moro: con aggiunta la relazione parlamentare*. Adelphi Edizioni.
- Sönmez, G. (2019). Batı Avrupa'da sol tandanslı terörizmin yükselişinin ve düşüşünün arkasındaki faktörler: Kızıl Ordu Fraksiyonu ve Kızıl Tugaylar örnekleri. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 15(31), 469-496.
- Sözen, E. (1999). *Söylem: Belirsizlik, mübadele, bilgi/güç ve refleksivite*. Paradigma Yayınları.
- Sundquist, V. H. (2010). Political terrorism: An historical case study of the Italian Red Brigades, *Journal of Strategic Security*, 3(3), 53-68.
- Tarantelli, C. B. (2010). The Italian Red Brigades and the structure and dynamics of terrorist groups, *The International Journal of Psychoanalysis*, 91(3), 541-560.
- Tessandori, V. (2004). *BR (Brigate Rosse) imputazione: Banda Armata*. Dalai Editore.
- U.S. Senate. (1984). Terrorism and security: the Italian experience: report of the subcommittee on security and terrorism of the committee on the judiciary, *United States Senate*, 98(246). US Government Printing Office.
- Van Dijk, T. A. (1993). Principles of critical discourse analysis, *Discourse & Society*, 4(2), 249-283.
- Van Dijk, T. A. (2003). Söylem ve ideoloji: Mitoloji, din, ideoloji. B. Çoban ve Z. Özarıslan (Ed). *Söylem ve ideoloji: Çok alanlı bir yaklaşım içinde* (s. 13-112). Su Yayınevi.
- Van Dijk, T. A. (2010). *Discourse and Power*. Bloomsbury Publishing.
- Zangla, P. (2017). *I Neri e i rossi, le trame segrete*. Leone Editore.

Extended Abstract

This research focuses on the argument that terrorism is not only a political act but also a form of communication. Schmid and De Graaf's 1982 study and Schmid's 2011 emphasis that "terrorism is constructed as a form of communication" are important in this context. The communicative dimension of terrorism has been directly associated with political violence meeting the demand for attention. Especially the communicative effect of terrorist acts through primary and secondary witnesses has enabled terrorism to be defined as a means of communication.

The aim of terrorist organizations to influence, intimidate and coerce their target audiences is realized through propaganda tools. Especially mainstream media organs contribute to this communication process by disseminating terrorist acts. In this context, al-Qaeda leader Usama Bin

Laden's statement in 1996 that "you will see our work in the news" emphasizes the complexity of the communication strategies of terrorist organizations.

The Red Brigades, which was active in Italy between 1968 and 1988, was taken as a special case in the study. This organization supported its actions and propaganda activities with ideological discourses. The organization's actions were linked to Italy's socio-economic conditions and targeted specific political actors. The Red Brigades' propaganda texts reflect key elements of the organization's communication strategy.

Based on the assumption that terrorism is considered as a form of communication, the study examines the discourse strategy of the Red Brigades terrorist organization during the detention of former Italian Prime Minister Aldo Moro. Within the scope of the study, nine propaganda texts published by the Red Brigades between March 18 and May 5, 1978 are analyzed using content analysis and discourse analysis methods. MaxQda program was employed while conducting analysis, and the propaganda texts were analyzed from their original language which is Italian.

The main question at the center of the study is how terrorist organizations communicate through action and propaganda channels. In this context, secondary questions such as the relationship between terrorism's psychological operations and communication, how terrorist acts are legitimized in public opinion, and what kind of communication strategy the Red Brigades followed in the kidnapping of Aldo Moro were also addressed.

Discourse analysis shows that terrorism is not only carried out through physical actions, but also through discourse and communication. Van Dijk's critical discourse analysis model is one of the main methodological approaches used in this study. The ideological frame approach provides a framework for understanding how organizations position their own discourse and their enemies.

The study is based on a content and discourse analysis of the Red Brigades' propaganda texts. This analysis reveals that the organization adopts an ideological and power-oriented discourse strategy. Furthermore, an in-depth analysis of how terrorist organizations create and manipulate influence through the media is presented.

As a result of the analysis, it was found that the discourse strategy employed by the Red Brigades in this process had the following main features: An aggressive and non-negotiable style: The organization used harsh and hostile language in its communiqués and did not engage in any dialogue with its opponents. An ideological discourse: The organization promoted its ideology and worldview in the texts and tried to legitimize its actions as a requirement of this ideology. Demonization of Aldo Moro: In the texts, the organization antagonized Aldo Moro by making him a symbol beyond his person, thus positioning him as the representative of its ideological opponents.

This discursive strategy of the Red Brigades had a significant impact on public opinion. The organization's harsh and hostile rhetoric created fear and anxiety in Italy and other parts of the world. Its ideological discourse was used as a tool to help the organization legitimize its actions. The rhetoric of antagonizing Aldo Moro aimed to gain public support for the organization's action. The discourse strategy of the Red Brigades also constitutes an important example for the discourse strategies of terrorist organizations. This strategy is aimed at increasing the impact of terrorist organizations' actions and creating fear in the public opinion. Looking at the Red Brigades' discourse strategy from different perspectives, the following points stand out: The Red Brigades' discourse strategy was used as an effective tool to achieve the organization's ideological goals. Through this strategy, the organization was able to create a significant impact on public opinion. The Red Brigades' discourse strategy is aimed at legitimizing violence. By using this strategy, the organization tried to justify its actions. The Red Brigades' discourse strategy is aimed at creating fear. By using this strategy, the organization tried to create fear and anxiety among the public. The discourse strategy of the Red Brigades constitutes an important example in terms of the actions and discourses of terrorist organizations. This strategy is aimed at increasing the impact of terrorist organizations' actions and creating fear in the public opinion.

These findings indicate that the Red Brigades saw the detention of Aldo Moro as an opportunity to legitimize and spread its ideology in the public opinion. To this end, the organization used violent and hostile language to present its action as part of an ideological struggle.

The study helps us understand how terrorist organizations communicate with the public through their actions and propaganda activities. The findings of the study show that the discourse strategies of terrorist organizations are aimed at increasing the impact of their actions and creating fear in the public.

As a result, it is emphasized that terrorism is not only carried out through physical actions, but also through an effective communication strategy. Especially the example of the Red Brigades clearly shows how terrorist organizations create an impact through ideological discourses and how this impact is supported by a communication strategy. As such, the study makes an important contribution to understanding the social, cultural and ideological dimensions of terrorism. In particular, it provides an in-depth perspective on the communication strategies of terrorist organizations and how these strategies can be analyzed. The results of the study reveal that discourse strategies also play an important role in the fight against terrorism. In order to effectively combat the discourse strategies of terrorist organizations, the public should be aware of these strategies and sensitization should be developed against these strategies.